

NORGES OFFICIELLE STATISTIK. VI. 117.

FÆNGSELSSTYRELSENS AARBOK

1914.

(Annuaire de l'Administration générale des prisons 1914.)

Utgitt av

EKSPEDITIONSCHEFEN FOR FÆNGSELSVÆSENET.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1917.

Pris: Kr. 0.50.

Norges Officielle Statistik, række VI.
(Statistique Officielle de la Norvège, série VI.)

Trykt 1915:

- Nr. 23. Markedspriser paa korn og poteter 1836—1914. (*Données sur les prix du blé et des pommes de terre 1836—1914.*)
- 24. Indtægts- og formuesforhold efter skatteligningen 1911. (*Revenus et fortunes selon l'imposition de l'exercice 1911.*)
- 25. Norges sparebanker 1913. (*Caisses d'épargne.*)
- 26. Fattigvæsenet 1911 og 1912. (*Assistance publique.*)
- 27. Folkemængdens bevægelse 1906—1910. II. Sammendrag. (*Mouvement de la population pendant les années 1906 à 1910. II. Résumé.*)
- 28. Norges fiskerier 1913. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 29. Norges bergverksdrift 1913. (*Mines et usines.*)
- 30. Norges telegrafvæsen 1913/14. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 31. Norges kommunale finanser 1911. (*Finances des communes.*)
- 32. Private aktiebanker 1912 og 1913. (*Banques privées par actions.*)
- 33. Skiftevæsenet samt overformyndierne 1911 og 1912. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)
- 34. Arbejdsledighet og Arbejdsledighetskasser. (*Chômage et caisses de chômage.*)
- 35. Skolevæsenets tilstand 1911. (*Instruction publique.*)
- 36. Rekrutering 1913. (*Recrutement.*)
- 37. De offentlige jernbaner 1913/14. (*Chemins de fer publics.*)
- 38. Ulykkesforsikringen 1912. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 39. Veterinærvæsenet og køtkontrollen 1913. (*Service vétérinaire et l'Inspection de la viande.*)
- 40. Fagskolestatistik 1911/1912 og 1913/14. (*Écoles professionnelles.*)
- 41. Forsikringselskaber 1912. (*Sociétés d'assurances.*)
- 42. Sindssykeasylenes virksomhet 1913. (*Hospices d'aliénés.*)
- 43. Norges postvæsen 1914. (*Statistique postale.*)
- 44. Husholdningsregnskaber for handelsfunktionærer m. v. (*Budgets de familles d'employés du commerce, etc.*)
- 45. Dødelighedstabeller for det norske folk 1901/02—1910/11. (*Tables de mortalité selon les expériences 1901/02—1910/11.*)
- 46. Forsømte barn 1912 og 1913. (*Traitement des enfants moralement abandonnés.*)
- 47. Beretninger om amternes økonomiske tilstand 1906—1910. I og II. (*Rapports des préfets sur l'état économique et social des préfectures.*)
- 48. Forsikringselskaber 1913. (*Sociétés d'assurances.*)
- 49. Civil retspleje 1911, 1912 og 1913. (*Justice civile.*)
- 50. Fabrikttællingen 1909. Fjerde hefte. Produktionsstatistik. (*Recensement industriel 1909. IV. Statistique de la production.*)
- 51. Folkemængdens bevægelse 1912. (*Mouvement de la population.*)
- 52. Kommunale skatteligninger i landdistrikterne 1911, 1912 og 1 halvår 1913. (*Revenus et fortunes dans les districts ruraux.*)
- 53. Industristatistik 1913. (*Statistique industrielle.*)
- 54. Fiskerforsikringen 1914. (*Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 55. Folkemængdens bevægelse 1901—1910. Hovedoversigt. (*Aperçu général du mouvement de la population en Norvège pendant les années 1901 à 1910.*)
- 56. Sundhetstilstanden og medicinalforholdene 1913. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 57. Indtægt, formue og fordelingen av den kommunale skat 1913—1914. (*Revenus, fortunes et répartition de l'impôt communal.*)
- 58. Norges sparebanker 1914. (*Caisses d'épargne.*)

NORGES OFFICIELLE STATISTIK. VI. 117.

FÆNGSELSSTYRELSENS AARBOK

1914.

(Annuaire de l'Administration générale des prisons 1914.)

Utgitt av

EKSPEDITIONSCHEFEN FOR FÆNGSELSVÆSENET.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1917.

For aarene 1901—1902, se Norges Officielle Statistik, række IV, nr. 86 og 97.

For aarene 1902—1903, 1903—1904, 1904—1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912 og 1913, se Norges Officielle Statistik, række V, nr. 7, 29, 80, 119, 139, 168 og 205, række VI, nr. 11, 61, 75 og 98.

Indhold.

	Side
Fængselsvæsenet i almindelighed	1
Landsfængslerne 1913—1914	5
<p style="margin-left: 2em;">1. Fængslerne og deres distrikter s. 5. 2. Funktionærene s. 5. 3. Fangetallet m. v. s. 6. 4. Fangernes behandling og forhold i almindelighed s. 7. 5. Arbeidsvirksomheten s. 8. 6. Sjælepleien og undervisningen s. 8. 7. Kosten s. 11. 8. Sundhetstilstanden s. 11. 9. Bygningerne s. 11. 10. Oplysninger om indkomne og løslatte fanger s. 12. 11. Indtægter og udgifter s. 12.</p>	
Kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1913—1914	12
<p style="margin-left: 2em;">1. Fængslerne i almindelighed s. 12. 2. Funktionærene s. 13. 3. Fangetallet m. v. s. 15. 4. Fangernes behandling og forhold i almindelighed s. 18. 5. Arbeidsvirksomheten s. 18. 6. Sjælepleien og undervisningen s. 19. 7. Kosten s. 20. 8. Sundhetstilstanden s. 20. 9. Bygningerne s. 20. 10. Indtægter og udgifter s. 21.</p>	
Smaafængslerne 1913—1914	21
Tvangsarbejdshusene 1913—1914	21
Kriminalasylet 1913—1914	24
Fangetransport 1913—1914	25
Omsorgen for løslatte	26
Tabeller vedkommende landsfængslerne.	
Tabel 1. Landsfængslerne	30
— 2. Fangetallet	31
— 3. Fangernes fordeling i klasser 30 juni 1914	33
— 4. Disciplinære forseelser og refselsler	33
— 5. Arbeidsvirksomheten	33
— 6. Undervisningen.	35
— 7. Brevveksling og besøk	36
— 8. Kosten	36
— 9. Sykestatistik	37
— 10. Indtægter og udgifter	37

Tabeller vedkommende kreds­fængslerne og de større hjælp­fængsler.		Side
Tabel 11.	Fortegnelse over kreds­fængslerne og de større hjælp­fængsler 1 juli 1913	39
— 12.	Fangetallet (indheftet mellem side 40 og 41).	
— 13.	De forskellige slags straffanger (do.).	
— 14.	Fangedage (do.).	
— 15.	Middeltal av fanger og høieste fangetal	41
— 16.	Den tid de fra kreds­fængslerne og de større hjælp­fængsler i driftsaaret utgaaede straffanger har sitted i straf	42
— 17.	Fangernes alder	42
— 18.	Indtægter og utgifter	43

Tabeller vedkommende smaa­fængslerne.

Tabel 19.	Fortegnelse over de 1 juli 1913 bestaaende smaa­fængsler	46
— 20.	Antallet av fanger og fangedage	47
— 21.	Indtægter og utgifter	48

Tabeller vedkommende tvangs­arbeidshusene.

Tabel 22.	Tvangsarbeidshusene	48
— 23.	Antal tvangsarbeidere	49
— 24.	De indkomne tvangsarbeideres forseelser	50
— 25.	De indkomne tvangsarbeideres tvangsarbeidstid	51
— 26.	De indkomne tvangsarbeideres alder.	51
— 27.	De indkomne tvangsarbeideres egteskabelige stilling.	51
— 28.	De indkomne tvangsarbeideres fødeland	52
— 29.	De indkomne tvangsarbeideres bosted	52

Tabel vedkommende Kriminalasylet.

Tabel 30.	Indtægter og utgifter 1913—1914	53
-----------	---	----

Tabel vedkommende fængsels­selskaperne.

Tabel 31.	Fængsels­selskaperne 1913	54
-----------	-------------------------------------	----

Fængselsvæsenet i almindelighet.

Beretningsaaet omfatter tiden fra 1 juli 1913 til 30 juni 1914.

Fra 1 juli 1913 blev der gjort gjældende følgende lønsregulativ for forskellige av fængslernes tjenestemænd (vedtat av Stortinget 16 mai 1913, tat tilfølge ved kongelig resolution av 21 juni s. a.):

§ 1.

De nedenfor nævnte tjenestemænd skal ha følgende løn:

Lønklasse.	Stilling.	Ved ansettelsen.	Efter 3 aar.	Efter 6 aar.	Efter 9 aar.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1	Bestyreren av Fællesutsalget i Kristiania. Inspektørerne, forvalterne og verkstemesterne ved Bodsfængslet, Akershus landsfængsel og Trondhjems landsfængsel. Vaktmesteren ved Kristiania kreds-fængsels hovedavdeling	2 600,00	2 800,00	3 000,00	3 200,00
2	Vaktmesteren ved Bergens kreds-fængsel. Vaktmesteren ved Kristiania kreds-fængsels anneks.	2 200,00	2 400,00	2 600,00	2 800,00
3	Kassererne og vaktmesterne ved Bods-fængslet og Akershus landsfængsel. Utsalgsbestyreren i Trondhjem Vaktmesterne ved fængslerne i Skedsmo, Hamar, Drammen, Skien, Kristiansand, Stavanger (2), Trondhjem (2), Fredrikstad, Haugesund og Aalesund.	2 000,00	2 200,00	2 400,00	2 600,00

Lønsklasse.	Stilling.	Ved an-	Efter	Efter	Efter
		sættelsen.	3 aar.	6 aar.	9 aar.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
4	Lærerne ved Bodsfængslet og Akershus landsfængsel.	1 800,00	2 100,00	2 400,00	2 700,00
5	Inspektrisen ved Landsfængslet for Kvinder. Maskinmesterne ved Bodsfængslet, Akershus landsfængsel og Landsfængslet for Kvinder. Verksassistentene ved Bodsfængslet og Akershus landsfængsel. Vaktmesterne ved fængslerne i Eker, Molde, Bodø, Tromsø, Vadsø, Fredrikshald, Sarpsborg, Moss, Eidsberg, Kongsvinger, Gjøvik, Hønefoss, Kongsberg, Sande, Horten, Tønsberg, Larvik, Arendal, Kristiansund, Kabelvaag og Hammerfest	1 800,00	2 000,00	2 200,00	2 400,00
6	Læreren ved Trondhjems landsfængsel.	1 500,00	1 800,00	2 100,00	2 400,00
7	Verksmesterinden, forvaltersken og kasserersken ved Landsfængslet for Kvinder. Undervaktmesteren ved Kristiania kreds-fængsel. Kontorbetjentene ved Bodsfængslet, Akershus landsfængsel og Trondhjems landsfængsel.	1 600,00	1 800,00	2 000,00	2 200,00
8	Opsynsbetjentene ved landsfængslerne Overopsynskvinden ved Landsfængslet for Kvinder.	1 600,00	1 700,00	1 800,00	1 900,00
9	Betjentene ved Kristiania, Bergens og Trondhjems kreds-fængsler. En kontorbetjent ved Kristiania kreds-fængsel.	1 500,00	1 600,00	1 700,00	1 800,00

Lønsklasse.	Stilling.	Ved an-	Efter	Efter	Efter
		sættelsen.	3 aar.	6 aar.	9 aar.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
10	Kjøkkenbetjentene ved Bodsfængslet, Akershus og Trondhjems landsfængsler. Lærerinden og kontorbetjenten ved Landsfængslet for Kvinder. Fyrbøteren ved Bergens kreds-fængsel.	1 400,00	1 500,00	1 600,00	1 700,00
11	Betjentene ved kreds- og hjælpefængslerne udenfor Kristiania, Bergen og Trondhjem. Opsynskvinderne ved Landsfængslet for Kvinder.	1 300,00	1 400,00	1 500,00	1 600,00
12	En kontorbetjent ved Kristiania kreds-fængsel. Opsynskvinderne ved Kristiania kreds-fængsel. Portneren ved Kristiania kreds-fængsel.	1 100,00	1 200,00	1 300,00	1 400,00
13	Butikdamerne i Kristiania og Trondhjem.	1 000,00	1 100,00	1 200,00	1 300,00

§ 2.

Som tillæg til sin faste løn faar udsalgsbestyrerne i Kristiania og Trondhjem $\frac{1}{2}$ % av bruttobeløpet av solgte varer, førstnævnte indtil kr. 800,00, sidstnævnte indtil kr. 200,00 aarlig.

§ 3.

Landsfængslernes inspektører, vaktmestere, verksassistenter, maskinmestere, opsynsbetjenter og kjøkkenbetjenter, vaktmesterne og betjentene i Kristiania, Drammen, Bergen og Trondhjems kreds-fængsler samt undervaktmesteren og portneren i Kristiania kreds-fængsel faar i uniformsgodtgjørelse hver kr. 100,00 aarlig.

§ 4.

Naar en tjenestemand gaar over i anden stilling i samme eller lavere klasse, regnes hans tidligere tjeneste i klassen eller i høiere klasse ham tilgode ved beregning av alderstillæg. Gaar han over i høiere klasse, beregnes alderstillæg-

gene saaledes, at han straks rykker op paa det lønstrin som staar nærmest over den løn han havde ved ansættelsen i den høiere klasse. Er den ene eller begge stillinger tillagt uniformsgodtgørelse m. v., tages dette i betragtning med et av Justisdepartementet bestemt beløb.

§ 5.

Landsfængslernes inspektører (inspektrice), forvaltere (forvalterske), verksmestere (verksmesterinde), kasserere (kassererske), vaktmestere, overopsynskvinder, maskinmestere, verksassistenter, kontorbetjenter, opsynsbetjenter (opsynskvinder) og køkkenbetjenter samt lærere (lærerinde), har i sygdomstilfælde fri lægebehandling av fængslets læge og fri medicin, dog bare for sin egen person, men ikke for sine familier.

§ 6.

Vaktmesteren ved Kristiania kreds-fængsels hovedafdeling har bolig, lys og brænde av fængslet mot et fradrag av kr. 500,00. De øvrige vaktmestere ved kreds- og hjælpefængslerne har bolig, lys og brænde av fængslet mot et fradrag av kr. 400,00.

Betjentene utenfor Kristiania, Bergen og Trondhjem faar i tillæg til sin løn frit rum i fængslet med lys og brænde, eller om det ikke kan skaffes dem, en billig erstatning derfor.

For andre tjenestemænd som bor i nogen fængslet tilhørende leilighet, avkortes i lønnen et saa stort beløb som Justisdepartementet til enhver tid bestemmer.

§ 7.

De tjenestemænd som regulativet omfatter, gaar over fra det ældre til det nye regulativ efter sine tjenestear i sine nuværende stillinger, saaledes at enhver blir avlønnet som om det nye regulativ hadde været gjældende under hans hele tjenestetid.

§ 8.

For tjenestemænd som faar kost av fængslet, avkortes i lønnen et saa stort beløb som Justisdepartementet bestemmer.

§ 9.

De tjenestemænd som omhandles i ovenstaaende regulativ, maa finde sig i de forandringer i pensionsvæsenets ordning som statsmagterne maatte bestemme.

Ekspeditionschefen foretok i juli maaned 1913 en reise til Opstad tvangsarbeidshus paa Jæderen og besaa samtidig fængslet og fængselsvæsenets eiendomme i Bergen 4 juli og fængslerne i Stavanger 7de juli. I september s. a reiste han til Mæresmyren i Sparbu. Baade under denne reise og i juni maaned 1914 besøkte han ogsaa fængslerne i Trondhjem. Desuten har han i driftsaaret foretat de sedvanlige besøk i fængslerne i Kristiania.

Av byraachefen blev der i driftsaaret foretat inspektion av følgende fængsler: Kreds-fængslerne i Bergen 12 juli, Stavanger (begge avdelinger) 21 juli, Kristiansand 28 juli 1913 og Bodø 30 juni 1914, hjelpefængslerne i Hønefoss 7 juli, Nes 8 juli, Vossevangen 10 juli, Vik 16 juli, Lervik 19 juli, Flekkefjord 23 juli, Mandal 26 juli, Arendal 31 juli og Kragerø 2 august 1913 samt smaa-fængslerne i Kinn og Vefring 13 juli, Førde 14 juli, Gaular og Leikanger 15 juli, Sandnes 21 juli, Egersund 22 juli, Farsund 25 juli, Hornnes 27 juli, Søgne 28 juli, Lillesand og Grimstad 30 juli, Tvedestrand 31 juli og Risør 1 august 1913. Desuten i 1914 smaa-fængslerne i Brønnøy 24 juni, Mo og Hemnes 25 juni og Vefsn 27 juni.

Av direktør Thrap inspicertes følgende fængsler: Kreds-fængslet i Skien 23 september og hjelpefængslerne i Porsgrund 24 september, Brevik og Langesund 25 september, Stathelle 26 september, Sande og Holmestrand 13 oktober, Horten 14 oktober, Sem og Tønsberg 15 oktober, Sandefjord 16 oktober, Larvik 17 oktober og Sarpsborg 18 november 1913. Han har desuten 2 ganger i driftsaaret tilseet nybygningsarbeiderne ved fængslerne i Fredrikstad og Haugesund.

Antallet av journalnummer i Styrelsen i 1913 var 2 824 og av utgaede skrivelser 2 950 mot henholdsvis 2 667 og 2 388 i 1912.

Landsfængslerne 1913—1914.

1. Fængslerne og deres distrikter. Herom henvises til tabel 1.

Av mangel paa plads i Kristiania kreds-fængsels kvindeavdeling blev ogsaa i dette aar et stort antal fanger (ialt 224 bøteavsonere og 4 andrestraffanger) sat ind i Landsfængslet for Kvinder istedenfor i kreds-fængslet.

2. Funktionærene. Som medlemmer av tilsynsraadene blev for aaret 1914 opnævnt følgende:

a. Ved Bodsfængslet: Holmboe, M., medicinaldirektør, formand; Aanderud, O., statsadvokat, næstformand; Siewers, V. W. H. H., assessor; Gregersen, I. Chr., kontorchef.

b. Ved Akershus landsfængsel: Thinn, K. K., høiesteretsjustitiarius, formand; Schie, O. B., statsadvokat, næstformand; Klem, P. N., ingeniør; Martins, O. A., møbelfabrikant.

c. Ved Trondhjems landsfængsel: Knudtzon, H. P. K., sorenskriver, formand; Wollebæk, A. S., statsadvokat, næstformand; Halseth, J. A., grosserer; Bruun, Fritz, handelsmand.

d. Ved Landsfængslet for Kvinder: Salomonsen, O. K., lagmand, formand; Thue, L. A., statsadvokat, næstformand; Schjoldager, Dorothea, frøken; Ellefsen, Marie, frue.

Ved Bods-fængslet blev lærer Skallerud tilstaat tjenestefrihet fra august indtil utgangen av 1913 for at fuldende sit teologiske studium. Som hans vikar fungerte stud. teol. Georg Falck-Hansen.

Ved Akershus landsfængsel og Landsfængslet for Kvinder frattraadte dr. G. Conradi den 1 april 1914 sin stilling som fængselslæge. Fra samme dato blev dr. med. P. M. Drejer indtil videre konstituert som læge ved begge fængsler.

Forøvrig skedde inden forandring i landsfængslernes overordnede personale.

Av funktionærer med fri læge har 16 været syke ved Bods-fængslet i tilsammen 143 dage, 21 ved Akershus landsfængsel i 216 dage, 11 ved Trondhjems landsfængsel i 55 dage og 17 ved Landsfængslet for Kvinder i 141 dage. Der indtraadte et dødsfald blandt funktionærerne, idet opsynsbetjent Edvard Skullerud døde av hjertelammelse under sin tjenstgjøring i Bods-fængslet 19 september 1913.

Disciplinærstraf for tjensteforsømmelse har ved Akershus landsfængsel været anvendt 1 gang. Straffen bestod i mulkt.

Forøvrig har funktionærernes forhold i tjensten efter direktørernes uttalelser i det hele tat været meget godt

3. Fangetallet m v. Tallene i tabel 2 knytter sig til antallet av tilfælder hvori fanger har sittet i fængsel i aarets løp.

Av de efter dom indsatte landsfængselsfanger var 61 mænd og 1 kvinde tidligere i driftsaaret løslatt fra landsfængslerne. Altsaa kom 325 forskjellige mænd og 25 forskjellige kvinder ind efter dom.

I aaret har i det hele sittet i landsfængslerne 971 forskjellige personer, nemlig 704 mænd og 267 kvinder. (Det forholdsvis store antal kvinder skyldes bøteavsonere som utgjorde 176.)

Ved driftsaarets utgang sat der i landsfængslerne 6 mænd flere og 30 kvinder færre end ved dets begyndelse.

Det daglige middeltal av fanger i landsfængslerne i 1913—1914 var 403 eller 2,6 pr. 10 000 indbyggere av folkemængden over 14 aar 1 december 1910. Lægges til de 403 det daglige middeltal av straffanger som sat i kreds- og hjelpefængslerne i samme tidsrum, 360, og i smaa-fængslerne, 3, fremkommer et middeltal pr. dag av 766 fanger som i 1913—1914 har utholdt frihetsstraf. Dette utgjør 4,8 pr. 10 000 indbyggere av folkemængden over 14 aar 1 december 1910.

4. Fangernes behandling og forhold i almindelighet. I Bods-fængslet har alle fanger været behandlet efter bestemmelseerne om enrumsfængsel, naar undtages at syke fanger leilighetsvis er sat paa samme celle.

I Akershus landsfængsel blev enrumsfængsel anvendt i 2 766 dage, i Trondhjems landsfængsel i 767 dage og i Landsfængslet for Kvinder i 16 540 dage (heri ogsaa medregnet dage for bøteavsonerne). Da det samlede antal fangedage i sidstnævnte fængsel var 17 880, vil det sees at størsteparten av fangerne har sittet i enrum.

Fangernes forhold i fængslet har efter direktørrernes uttalelser i det hele tat været godt.

Der indtraf intet saadant brudd paa disciplinen at det hadde straffere-tslig tiltale tilfølgje.

Heller ikke foregik der nogen rømning, naar undtages at 1 av de til Mæresmyren fra Trondhjems landsfængsel utsendte fanger rømte 28 juni 1914. Han blev paagrebet igjen 30 juni næstefter.

I Akershus landsfængsel tok 1 fange liv av sig ved hængning.

Fangernes fordeling i klasser sees av tabel 3.

Om de forseelser fangerne har gjort sig skyldig i, henvises til tabel 4.

Følgende opgave viser hvor mange ganger hver av de disiplinært straffede fanger har været refset i driftsaaret:

	Bods-fængslet.	Akershus landsf.	Trondhjems landsf.	Mænd ialt.	Landsf. for Kvinder.
Refset 1 gang	44	24	8	76	3
„ 2 ganger	16	6	-	22	-
„ 3 „	6	1	-	7	-
„ 4 „	1	-	-	1	-
„ 5 „	1	-	-	1	-
Ialt	68	31	8	107	3

I tabel 7 er meddelt opplysninger om fangernes brevveksling og besøk.

Det bemerkes at blandt de i tabellen oppførte fanger som hverken har skrevet eller faat brev eller mottat besøk, er der endel som ikke har hat adgang til dette paa grund av den korte tid de har sittet i fængsel.

Av fanger som i driftsaaret hadde avsonet $\frac{2}{3}$ av den idømte straffetid, dog minst 6 maaneder, blev følgende antal av forskjellige grunde besluttet ikke løslatt paa prøve: 38 i Bods-fængslet, 70 i Akershus landsfængsel, 26 i Trondhjems landsfængsel og 9 i Landsfængslet for Kvinder.

Av de paa prøve løslatte fanger blev 1 i Bods-fængslet og 6 i Landsfængslet for Kvinder fritat for politiopsigt.

5. Arbeidsvirksomheten. Herom henvises til tabel 5.

Jorddyrkningsarbeidet paa Mæresmyren med fanger fra Trondhjems landsfængsel sommeren 1913 avsluttedes 24 oktober 1913. Beretning om det utførte arbeide er tat ind i aarboken for 1912—1913. Arbeidet blev fortsat sommeren 1914, da utrykningen fandt sted 18 mai med 15 fanger og 3 betjenter.

Værdien av landsfængslernes fabrikatbeholdninger 30 juni 1914, sammenholdt med de tilsvarende værdier aaret forut, viser ved Bods-fængslet en forøkelse av kr. 7 981,00, ved Akershus landsfængsel en formindskelse av kr. 7 965,78, ved Trondhjems landsfængsel en forøkelse av kr. 2 186,32 og ved Landsfængslet og Arbeidshuset for Kvinder en formindskelse av kr. 852,75. For alle fængsler tilsammen er der altsaa en stigning av kr. 1 348,79.

Av de i driftsaaret utgaaede fanger tilkom arbeidspenger: ved Bods-fængslet 184, ved Akershus landsfængsel 75, ved Trondhjems landsfængsel 58, ved mandsfængslerne tilsammen 317 (80 %), ved Landsfængslet for Kvinder 32 (88,9 %) Herav hadde i Bods-fængslet 147, i Akershus landsfængsel 24, i Trondhjems landsfængsel 19, i mandsfængslerne tilsammen 190 (48 %), i Landsfængslet for Kvinder 22 (61,1 %) et beløp av under 10 kroner i behold ved utgangen. 1 fange i Bods-fængslet, 6 fanger i Akershus landsfængsel, 1 fange i Trondhjems landsfængsel og 3 fanger i Landsfængslet for Kvinder hadde et beløp av over 100 kroner.

6. Sjølepleien og undervisningen. Av presternes indberetninger meddeles følgende utdrag:

Bods-fængslet. Gudstjeneste har været holdt alle aarets helligdage til sedvanlig tid, dels fuld gudstjeneste ved presten og dels præken av læreren eller en anden uordinert.

Kommunion har været holdt 6 ganger i aarets løp med ialt 52 deltagere.

De ukonfirmerte fangers antal er voksende. Det var saaledes i driftsaaret 25 ukonfirmerte mot 11 aaret forut. 2 blev konfirmert i fængslet, mens resten inngen trang ytret hertil.

Udøbt var 1 fange; denne blev døbt i fængslet.

Av fremmede religionsbekjendere og dissenterer var der 7, nemlig 1 katolik, 2 metodister, 1 irvingianer og 3 frie dissenterer. De deltog dog alle i gudstjenesten og lot sig villig undergi prestens sjælesorg.

Gudstjenesten omfattes fremdeles med stigende interesse av fangerne, og deres forhold i kirken har været ualmindelig godt. Der har hersket fuldkommen ro og stilhet under gudstjenesten. Det religiøse alvor er fremdeles i frem-

gang, ikke som egentlig vækkelse i mængde (det forbyr mest isolationen), men som sindsændring hos mange enkelte. Disse blir mer eller mindre dypt grepne, og flere av dem tilkjendegir som løslatte ved breve til presten, særlig naar de faar høvelige vilkaar i utlandet, at paavirkningen sætter spor for livet.

Fangernes moral er upaaklagelig. Selvfølgelig foregaar der endel ulovlig meddelelse til medfanger, likesom ogsaa onani gaar for sig i nogen utstrækning. Andet er ikke at vente efter disse personers moralske fortid, og isolationens hidsende virkning i denne henseende. Vanskeligheten begynder dog først efter løsladelsen. Presten fremhæver derfor forsorgen for de løslatte som fangebehandlingens næsten viktigste opgave.

Straffens virkning er velgjørende og isolationen, moderat gjennomført, er gavnlig naar den kun ikke blir for lang. Da vil den, efter prestens mening, nærmest ødelægge den moralske energi og let dræpe den religiøse motagelighet.

Presten har i driftsaaret avlagt 2 073 cellebesøk.

Kirkeskolen har som sedvanlig været holdt hver onsdag med foredrag av presten, læreren eller dennes stedfortræder over forskjellige emner. Alle fanger har i den sidste del av driftsaaret faat delta hver gang og ikke blot halvdelen som tidligere, noget som har vakt stor taknemmelighet blandt fangerne.

Akershus landsfængsel. Høimessegudstjeneste holdtes alle helligdage, naar undtages de store høitiders 2den dage og de dage presten var forhindret ved bortreise. Læreren holdt disse dage opbyggelse (bibellæsning) i kirken. Der blev i driftsaaret holdt 3 festgudstjenester, nemlig julaften 1913, 25 februar og 17 mai 1914.

Kommunion har fundet sted 3 ganger for tilsammen 18 fanger.

I driftsaaret fandt en jordfæstelse sted i fængslet. Den var ualmindelig gripende, da den avdøde var en frisk ung mand som hadde forkortet sit liv ved hængning i cellen.

Der har hersket god orden og stilhet i kirken under gudstjenesten. Kun 1 fange er for utækkelig opførsel i kirken blit negtet kirkegang. Bibellæsning har regelmæssig været holdt torsdag ettermiddag av læreren eller i dennes forfald av presten.

Antallet av prestens samtaler med fangerne var i aarets løp 1 009. Presten finder at fangerne nu er mindre vanskelige at komme ind paa livet end før. De kommer nu gjerne og ber om raad og hjelp ogsaa i religiøse anliggender. Fuldstændig avvisning av at drøfte kristelige og religiøse emner har presten kun møtt hos faa; men taushet eller motsigelse er ikke sjelden.

Tromsø landsfængsel. Høimessegudstjeneste har været holdt alle helligdage undtagen 4, da den blev erstattet av andagt ved en lægmand.

Kommunion er forrettet 2 ganger for tilsammen 7 fanger.

Enkelte ukedage har der været holdt foredrag av religiøst eller mer alment indhold, dels av presten og dels av andre.

Fangernes forhold under gudstjenesten har som regel været bra.

Besøkene av fanger paa prestens kontor har hat de forskjelligste aarsaker. Mange har saaledes henvendt sig til presten for at be ham hjelpe dem til at opnaa skilsmisse. Adskillige har ogsaa kommet for at faa hans hjælp til at de kan faa arbeide efter løsladelsen. Flere bedrifter har vist stor velvilje herved ved gang paa gang at ta imot løslatte fanger. Desværre forekommer det fremdeles at de løslatte blir kastet sin fortid i næsen av sine arbeidskamerater, og saare som de er paa dette punkt, har det som regel tilfølge at vedkommende straks forlater arbeidet.

Landsfængslet for Kvinder. Prestens indberetning omhandler som tidligere underrett fangerne i landsfængslet og i arbeidshuset.

Gudstjeneste er forrettet alle helligdage, naar undtages de store høitiders 2den dage og under prestens tjenestefrihet. Disse dage blev der holdt opbygelse for fangerne av lægfolk.

3 festgudstjenester er avholdt i løpet av driftsaaret, nemlig julaften 1913, 25 februar og 17 mai 1914.

Kommunion har fundet sted 3 ganger for tilsammen 34 fanger.

1 tvangsarbeiderske blev i driftsaaret døpt (voksen daab) og 1 konfirmert.

Der har været avholdt 55 bibellæsninger.

Fangernes forhold under gudstjenesten og bibellæsningerne har, sier presten, været særdeles rosværdig.

Salmesangen omfattes særlig med stor interesse, og det er prestens mening at religiøs sang under fængselsforhold er noget av det som øver sterkest indflydelse i forædlende retning.

Av daglige samtaler har presten i aarets løp notert 1 072, heri ikke medregnet de besøk han har avlagt hos fanger, som har været indlagt paa kommunale sykehus.

Om undervisning og bibliotek skal man i tilknytning til tabel 6 meddele følgende:

Bodsfængslet. Som det fremgaar av tabellen har av de 312 skolepligtige fanger som har sittet i fængslet i aarets løp, 144 besøkt skolen, hvor de har været delt i 2 paralellklasser.

Undervisning i engelsk er meddelt 5 fanger.

Biblioteket indeholdt ved driftsaarets slutning følgende antal bind: Bøker av religiøst indhold 999, belærende skrifter 1 464, lærebøker 766, tidsskrifter 574, fortællinger 689, bøker paa fremmede sprog 426, cellebøker 1 768 og bøker i kirken 31, tilsammen 6 717 bind.

Akershus landsfængsel. Undervisningen er i driftsaaret foregaat paa samme maate som i tidligere aar.

Ny katalog over bøkernes blev utarbeidet. Biblioteket omfattet ved driftsaarets slutning 6 478 bind.

Trondhjemslandsfængsel. Undervisning paa lappisk har i driftsaaret været meddelt 3 fanger. De deltok dog ogsaa i undervisningen paa norsk. Presten har i driftsaaret læst engelsk med 8 fanger.

Biblioteket er forøket med 120 bøger og utgjorde ved driftsaarets slutning 4 762 bind.

Landsfængslet for Kvinder. Undervisningen har været fortsat i samme spor som i tidligere aar.

Tvangsarbejdersker under 30 aar har faat undervisning i en fælles klasse 1 time hver anden uke, væsentlig i sundhetslære og historie.

Biblioteket utgjorde ved driftsaarets slutning 3 767 bind.

7. Kosten. Herom henvises til tabel 8.

8. Sundhetstilstanden I tabel 9 er bare tat med sygdomstilfælder som helt eller delvis har foranlediget vedkommende fanges fritagelse for arbejde.

Foruten i de tilfælder som tabellen viser, har ogsaa lægerne i alle landsfængsler været tilkaldt ved en række lettere sygdomstilfælder.

Antallet av fanger forpleiet i sykeavdelingen har i Bodsfængslet været 15. I de øvrige 3 landsfængsler er alle i tabellen nævnte syke henlagt i sykeavdelingen

Der indtraf i driftsaaret 1 dødsfald i Akershus landsfængsel, hvor 1 fange begik selvmord ved hængning

2 sindssyke fanger fra Bodsfængslet indlagdes i driftsaaret paa Gaustad asyl.

I Rikshospitalet indlagdes 1 fange fra Bodsfængslet. I kommunale sykehus indlagdes ialt 17 fanger, 3 fra Bodsfængslet, 5 fra Akershus landsfængsel, 3 fra Trondhjems landsfængsel og 6 fra Landsfængslet for Kvinder. Desuten blev 8 fanger, 1 fra Bodsfængslet og 7 fra Akershus landsfængsel, indlagt i Kristiania militære sykehus.

Fra Bodsfængslet overførtes 2 fanger av helbredshensyn til Akershus landsfængsel.

Sykeutgifterne var i driftsaaret ved Bodsfængslet kr. 1 404,03, ved Akershus landsfængsel kr. 1 416,35, ved Trondhjems landsfængsel kr. 808,47 og ved Landsfængslet for Kvinder kr. 1 578,21.

9. Bygningerne. **Bodsfængslet.** I verksavdelingen blev verksmesterens kontor avgit til vaktrum. Nyt kontor for verksmesteren blev skaffet ved avpaneling av det store snekkerverksted under kirken.

1 celle blev forsterket med ramverk av jern og cementgulv.

143 dørkarmer i østre og søndre fløi blev paasat slutstykker, som de før manglet.

I forbindelse med reparation av kjøkkenet blev indrettet nyt kjølerum i et kjælderrum under inspektionsværelset. Mellem østre og søndre fløis luftestraaler blev sat op et tæt gjærde av jern for at hindre kommunikation mellem luftende fanger.

Ringmuren blev paa utvendig side mot syd spekket og reparert. Dette arbeide androg til kr. 1 200,00.

Mellemgaardsmurene mellem nordre og søndre fængselsgaard blev forhøiet ca 2 meter med en utgift av ca. kr. 650,00.

Der blev lagt ind ny hovedvandledding fra Grønlandsleret, som kom paa kr. 3 180,35.

I forbindelse med dette arbeide blev der lagt ind kloakledning langs østre fløis sydvestre side til optagelse av takvandet.

Opsætning av nyt gjærde mot Grønlandsleret blev paabegyndt

I søndre forgaards uthusbygning blev indredet en ny rullebod og et bad.

Akershus landsfængsel. I juli—august 1913 blev der gravet lyskasser rundt direktørboligen, undtagen paa sydsiden.

Under inspektørboligen paabegyndte man utgravning av kjelder.

I et træskur i bakgården lagdes betongulv i 2 lagerrum.

Elektrisk lys blev indlagt i kontorbygningen og i opsynsbetjentboligen.

Trondhjems landsfængsel. Plankeverket om vestre gaards lufteplads blev forhøiet.

Forøvrig er ved alle landsfængsler utført sedvanlige vedlikeholds- og oppudsingsarbeider.

10. Oplysninger om indkomne og løslatte fanger. I denne aarbok er ingen personalstatistiske tabeller tat med. De er senest git i aarboken for 1911.

11. Indtægter og utgifter. Herom henvises til tabel 10.

Kredsfængslerne og de større hjelpefængsler 1913—1914.

1. Fængslerne i almindelighet. Fortegnelse over kredsfængslerne og de større hjelpefængsler med opgave over antallet av fangerum i hvert fængsel findes i tabel 11.

I grupperingen av fængslerne blev det fra driftsaarets begyndelse gjort den forandring at Stavanger hjelpefængsel blev slaat sammen med Stavanger kredsfængsel og Trondhjems hjelpefængsel med Trondhjems kredsfængsel, saaledes at der i hver av disse to byer blev et kredsfængsel med to avdelinger, A og B¹⁾.

Som følge av det vedvarende høje fangetal i Kristiania kredsfængsel gav Styrelsen 24 februar 1914 tilladelse til at overføre til Kongs-

¹⁾ Ved en feil fremgaar ikke dette av tabellerne nr. 12, 13 og 14, som er trykt tidligere end den øvrige aarbok. Man har derfor gjort fornøden rettelse paa tabellernes bakside.

vinger og Gjøvik hjælpéfængsler mandsfanger som hadde en gjenværende straffetid av omkring 30 dager og derover, og til Hamar kredsfængsel kvindefanger med lignende straffetid. Saavel til Kongsvinger som til Gjøvik tillotes det at overføre fanger som efter reglerne skulde ha sittet i kredsfængsel. Samtidig blev Kristiania politikammer anmodet om at sætte fanger direkte ind i de nævnte fængsler, naar Kristiania kredsfængsel eller Landsfængslet for Kvinder ikke kunde motta dem. Fra 22 mai 1914 blev desuten Gjøvik hjælpéfængsel indtil videre tillatt benyttet som kredsfængsel.

For at avhjelpe mangelen paa fangerum i Bergens kredsfængsel blev (likesom tidligere Vik) ogsaa Vossevangens hjælpéfængsel ved skrivelse av 22 mai 1914 indtil videre tillatt benyttet som kredsfængsel.

Paa grund av høit fangetal i de nærmeste kredsfængsler blev det ved skrivelse av 2 juni 1914 bestemt at Arendals hjælpéfængsel kunde benyttes som kredsfængsel.

Av andre fængsler som til stadighet eller til enkelte tider har lidt under mangel paa fangerum, kan nævnes kredsfængslerne i Kristiansand, i Stavanger (begge avdelinger) og i Trondhjem (avd. B) samt hjælpéfængslerne i Sarpsborg, Horten og Tønsberg.

2 Funktionærene. Som medlemmer av tilsynsraadene ved kredsfængslerne blev for aaret 1914 opnævnt: Kristiania kredsfængsel: Stiftamtmanden i Kristiania, formand, assessor A. Færden, næstformand, snekkermester B. B. Svenberg og fru Fernanda Nissen. Hamar kredsfængsel: Amtmanden i Hedemarkens amt, formand, sorenskriveren i Nordre Hedemarken, næstformand, vognfabrikant A. Lund og fru Emma Randers. Drammens kredsfængsel: Amtmanden i Buskerud amt, formand, byfogden i Drammen, næstformand, grosserer J. W. Rudolph og fru Aagot Alfstad. Skiens kredsfængsel: Amtmanden i Bratsberg amt, formand, byfogden i Skien, næstformand, overlærer J. Skaaden og frøken Tobine Tønnesen. Kristiansand kredsfængsel: Amtmanden i Lister og Mandals amt, formand, byfogden i Kristiansand, næstformand, snekkermester Olav Brunvand og fru Elisabeth Rasmussen. Stavanger kredsfængsel: Amtmanden i Stavanger amt, formand, byfogden i Stavanger, næstformand, lærer Jan Nikolai Telnæs og fru Eanna Daae. Bergens kredsfængsel: Stiftamtmanden i Bergen, formand, justitiarius i Bergens byret, næstformand, bakermester B. Reimers og fru Elise Dethloff. Molde kredsfængsel, Amtmanden i Romsdals amt, formand, sorenskriveren i Romsdal, næstformand: disponent P. R. Synnestvedt og fru Margretha Dahl. Trondhjems kredsfængsel: Amtmanden i Søndre Trondhjems amt, formand, politimesteren i Trondhjem, næstformand, forstander Gjedebo og frøken Marie Bryn. Bodø kredsfængsel: Amtmanden i Nordlands amt, formand, byfogden i Bodø, næstformand, stadsingeniør I. A. Andersen og fru Kaia Olsen. Tromsø kredsfængsel: Amtmanden i Tromsø amt, formand, byfogden i Tromsø,

næstformand, snekker A. Iversen og fru Dalsbø. Vadsø kredsfængsel: Amtmanden i Finmarkens amt, formand, sorenskriveren i Varanger, næstformand, lærer A. Karakka og frøken Gjertrud Oftedal.

Opgave over fængslernes bestyrere og regnskabsførere er tat ind i tabel 11.

I vaktmesterstillingerne indtraadte i driftsaaret følgende forandringer:

Stavanger kredsfængsel (avd. A): Vaktmester Rygh fratraadte 30 juni 1914. Han blev ved sin avsked tildelt H. M. Kongens fortjenstmedalje i sølv.

Fredrikshalds hjælpefængsel: Vaktmester Gulbrandsen fratraadte likeledes ved driftsaarets slutning 30 juni 1914.

Sandefjord hjælpefængsel: I den ledige post efter vaktmester Holth som fratraadte 28 mai 1913, ansattes fængselstetjent ved Bodø kredsfængsel Lyder Anstønsen fra 15 juli 1913.

Ved driftsaarets slutning var som vaktmestre ved kredsfængslerne og de større hjælpefængsler ansat følgende:

Kristiania kredsfængsel

	(hovedfængslet):	Hans Johansen, født 1841,
	(annekset) :	Kristian Øwre, f. 1851,
Skedsmo	kredsfængsel :	(midlertidig nedlagt),
Hamar	— „ — :	Anders Johansen Sagmo, f. 1858,
Eker	— „ — :	(midlertidig nedlagt),
Drammens	— „ — :	Johannes Markus Mikkelsen Gruben, f. 1859;
Skien	— „ — :	Per Rollesen, f. 1854,
Kristiansand	— „ — :	Peter Kristiansen Berg, f. 1865,
Stavanger A	— „ — :	— — —
— „ — B	— „ — :	Thomas Kristoffersen Bergsager, f. 1855,
Bergens	— „ — :	Andreas Elias Kristensen Olseth, f. 1854,
Molde	— „ — :	Elling Berg, f. 1867,
Trondhjem A	— „ — :	Arnt S. Gjønness, f. 1863,
— „ — B	— „ — :	Paul Nicolai Lieskar, f. 1853,
Bodø	— „ — :	Johan Andreas Pedersen, f. 1873,
Tromsø	— „ — :	Martin Jæger Angell Hansen, f. 1875,
Vadsø	— „ — :	Peter August Israelsen Næss, f. 1872,
Fredrikshald	hjelpefængsel:	— — —
Sarpsborg	— „ — :	Laurits Dahl, f. 1856,
Fredrikstad	— „ — :	Bernhard Eriksen Leer, f. 1868,
Moss	— „ — :	Anton Sundby, f. 1866,
Eidsberg	— „ — :	Alfred Neergaard, f. 1876,
Kongsvinger	— „ — :	Erik Hansen Ødegaard, f. 1864,
Gjøvik	— „ — :	Mikkel Jakobsen Gaalaas, f. 1845,
Sel	— „ — :	Ole Andersen, f. 1838, kst.,

Hønefoss	hjelpefængsel:	Hans Leganger Reusch Falk, f. 1859,
Nes	— „ —	: Anders Mortensen Hjemseter, f. 1867,
Kongsberg	— „ —	: Hans Nikolai Petersen, f. 1870,
Sande	— „ —	: (midlertidig nedlagt),
Holmestrand	— „ —	: Johan Gustav Olsen, f. 1853,
Horten	— „ —	: Harro Hennie, f. 1863,
Sem	— „ —	: Mathias Johannesen Klinkenberg, f. 1845,
Tønsberg	— „ —	: Hans Theodor Pedersen Aas, f. 1836, kst.,
Sandefjord	— „ —	: Lyder Andreas Anstensen, f. 1881,
Larvik	— „ —	: Olaf Marenus Pedersen Solberg, f. 1860,
Porsgrund	— „ —	: Halvor Larsen, f. 1849,
Brevik	— „ —	: Hans Emil Hansen Tangen, f. 1871, kst.,
Stathelle	— „ —	: Carl Johan Kristensen, f. 1858, kst.,
Langesund	— „ —	: Jens Didriksen, f. 1855, kst.,
Kragerø	— „ —	: Anton Sørensen Klavestad, f. 1865,
Arendal	— „ —	: Anton Larsen, f. 1857,
Mandal	— „ —	: Martin Bentsen, f. 1861,
Flekkefjord	— „ —	: Johan Hanssen, f. 1872,
Lervik	— „ —	: Johannes Iversen, f. 1859, kst.,
Vossevangen	— „ —	: Ole Martin Olsen, f. 1872,
Vik	— „ —	: Mads Dankertsen Skagen, f. 1838, kst.,
Aalesund	— „ —	: Bernhard Peter Behrentz, f. 1856,
Kristiansund	— „ —	: Johan Andreas Lystad, f. 1864,
Stenkjær	— „ —	: Ingebrigt Olsen Røsæg, f. 1840,
Namsos	— „ —	: Petter Magnus Andreassen Engesvik, f. 1860,
Sannes	— „ —	: (brændt og midlertidig nedlagt),
Kabelvaag	— „ —	: Einar Karolius Albrigtsen Stene, f. 1852,
Hammerfest	— „ —	: Johan Otto Nilsen Eidsmo, f. 1874.

3. Fangetallet m. v. Med hensyn til tabellerne 12, 13, 16 og 17 bemerkes at der ikke haves materiale til en nøjagtig beregning av det virkelige antal fængslede personer. En og samme person som er gaat over fra varetægtsfængsel til strafavsoning, eller som har utstaat forskjellige slags fængsel eller sitted i fængsel flere ganger i driftsaaret, er saaledes regnet med to eller flere ganger.

Det samlede antal straf- og varetægtsfanger som i driftsaaret sat i kredsfængslerne og de større hjelpefængsler utgjorde 19 491, hvorav 18 390 mænd og 1 101 kvinder. Det samlede antal fangedage for disse fanger utgjorde 208 129, hvorav 190 222 falder paa mænd og 17 907 paa kvinder.

Følgende opgave viser antallet av fanger og fangedage i kredsfængslerne og de større hjelpefængsler i de 10 sidste terminer — fra 1 april 1904, da staten overtok disse fængslers forvaltning, til 30 juni 1914:

	Antal fanger.			Antal dage.		
	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
1 april 1904—31 mars 1905 . . .	14 315	1 351	15 666	99 640	10 455	110 095
1 april 1905—31 mars 1906 . . .	12 739	1 259	13 998	112 042	12 669	124 711
1 april 1906—31 mars 1907 . . .	11 277	1 138	12 415	104 848	13 047	117 895
april 1907—31 mars 1908 . . .	11 459	1 178	12 637	102 731	13 483	116 214
1 april 1908—30 juni 1909 (⁵ / ₄ aar)	16 398	1 287	17 685	152 064	14 975	167 039
1 juli 1909—30 juni 1910 . . .	13 435	1 227	14 662	123 924	14 756	138 680
1 juli 1910—30 juni 1911 . . .	14 793	1 180	15 973	140 070	15 868	155 938
1 juli 1911—30 juni 1912 . . .	16 228	1 121	17 349	156 251	15 733	171 984
1 juli 1912—30 juni 1913 . . .	17 777	1 097	18 874	169 174	15 704	184 878
1 juli 1913—30 juni 1914 . . .	18 390	1 101	19 491	190 222	17 907	208 129

Det vil sees at saavel det samlede antal fanger som antal fangedage utviser stor stigning fra periodens første aar.

Det samlede antal straffanger som i 1913—1914 sat i kredsfængslerne og de større hjælpefængsler, var 14 068 (nemlig 13 451 mænd og 617 kvinder). Av dem faldt paa Kristiania kredsfængsel 4 587 (4 386 mænd og 201 kvinder). Det samlede antal fanger som utstod frihetsstraf, fordi de ikke hadde betalt bøter, var 11 371 (10 902 mænd og 469 kvinder); av dem sat 3 739 (3 607 mænd og 132 kvinder) i Kristiania kredsfængsel. Antallet av andre fanger som utstod frihetsstraf, var 2 697 (2 549 mænd og 148 kvinder). Av dette antal falder paa Kristiania kredsfængsel 848 (779 mænd og 69 kvinder).

Vand- og brødstraf — alene eller i forbindelse med anden frihetsstraf — er i aarets løp utholdt av 11 148 fanger (10 807 mænd og 341 kvinder), i gjennemsnit daglig 159,9 (154,1 mænd og 5,8 kvinder) 9 902 av vand- og brødfangerne (9 615 mænd og 287 kvinder), i gjennemsnit daglig 124,0 (119,7 mænd og 4,3 kvinder) sonet bøter. Andre straffanger som utholdvand- og brødstraf, var 1 246 (1 192 mænd og 54 kvinder), daglig middeltal 35,9 (34,4 mænd og 1,5 kvinder).

Fængsel med haardt natteleie har i driftsaaret været utholdt av 63 fanger (62 mænd og 1 kvinde) i tilsammen 793 dage, hvorav 18 falder paa kvindefangen. 14 mænd sonet bøter paa denne maate i tilsammen 165 dage. Av andre straffanger utholdt 48 mænd og 1 kvinde dette slags fængsel i 628 dage.

Heftestraf utholdt i aarets løp 6 mænd i tilsammen 87 dage (derav ingen bøteavsonere).

Militær arrest utholdtes av 668 fanger i tilsammen 3 300 dage. Ingen av dem sonet bøter.

Straffetidens gennemsnitlige længde utgjorde for samtlige straffanger: i kredsfængslerne 10,0 dage (for mænd 9,6 og for kvinder 16,6), i de større hjælpefængsler 7,6 (for mænd 7,5 og for kvinder 12,3), i de nævnte fængsler tilsammen 9,3 (for mænd 9,0 og for kvinder 16,0).

For bøteavsonere var den gennemsnitlige straffetid 6,3 dage (for mænd 6,1 og for kvinder 12,0).

For andre straffanger var middeltiden: i kredsfængslerne 23,9 dage (for mænd 23,4 og for kvinder 29,6), i de større hjælpefængsler 18,2 dage (for mænd 18,0 og for kvinder 25,3), i de nævnte fængsler tilsammen 22,0 dage (for mænd 21,6 og for kvinder 28,8).

Antallet av fanger som ikke utstod straf (herunder medregnet 6 barn under 14 aar som foreløbig var anbragt i fængsel, jfr. lov nr. 1 av 6 juni 1896 § 17) var 5 423 (4 939 mænd og 484 kvinder).

Fængselstidens gennemsnitlige længde for saadanne fanger var 14,1 dage.

Det daglige middeltal av straffanger i kredsfængslerne og de større hjælpefængsler i 1913—14 var 333 mænd og 27 kvinder, tilsammen 360 eller 2,3 pr. 10 000 indbyggere av folkemængden over 14 aar 1 december 1910. Av andre fanger var det daglige middeltal 188 mænd og 22 kvinder, tilsammen 210 eller 1,3 pr. 10 000 indbyggere.

Følgende opgave viser fangetallets bevægelse i aarets løp i alle kredsfængsler og større hjælpefængsler underrett:

	Straffanger.		Andre fanger.		Tilsammen.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Ved aarets begyndelse hensat	300	21	155	24	455	45
I aarets løp er kommet ind	13 151	596	4 784	460	17 935	1 056
Samlet antal i aaret	13 451	617	4 939	484	18 390	1 101
I aarets løp er gaat ut	13 152	594	4 783	466	17 935	1 060
Ved aarets utgang hensat	299	23	156	18	455	41

Det høieste belæg paa samme tid av alle slags fanger underrett hadde Kristiania kredsfængsel med 320 fanger i hovedfængslet og annekset tilsammen. Bergens kredsfængsel hadde det næst høieste belæg med 53 fanger.

Tabel 16 viser den tid de utgaaede straffanger har sitted i straf. Av tabellen fremgaar at straffetiden i 2 982 tilfælder (21,7 %) var 1—2 dage og i 7 822 tilfælder (56,9 %) fra 1—5 dage.

Tabel 17 viser fangernes alder. Av det samlede antal fanger i alderen 14—17 aar hadde Kristiania kredsfængsel 213, Bergens kredsf

fængsel 96, de øvrige kredsfængsler og større hjælpefængsler tilsammen 202. Av fanger i alderen 18—20 aar hadde Kristiania kredsfængsel 733, Bergens kredsfængsel 175 og de øvrige kredsfængsler og større hjælpefængsler tilsammen 805.

Av det hele belæg av straffanger i driftsaaret utgjorde fangerne i alderen 14—17 aar 1,3 % (gutter 1,2 % og piker 0,1 %) og fangerne i alderen 18—20 aar 7,8 % (mandsfanger 7,4 % og kvindefanger 0,4 %), altsaa begge aldersgrupper tilsammen 9,1 %.

4. Fangernes behandling og forhold i almindelighet. I Kristiania kredsfængsel har der paa et samlet antal av 6 721 fanger været anvendt 29 refselsler for disciplinærforseelse paa 27 fanger. Av refselserne faldt 19 paa varetægtsfanger og 10 paa straffanger. 27 faldt paa mænd og 2 paa kvinder. 5 av de refsede sat i annekset, resten i hovedfængslet. Forseelserne bestod i forsøk paa undvikelse, ødelæggelse av inventar m. v. samt ulovlig forbindelse og slet opførsel i almindelighet. Som refselsesmiddel har været anvendt vand og brød, haardt natteleie og berøvelse av middagsmat.

Foruten de nævnte refselsler har som ellers en hel del fanger været tildelt advarsel eller irettesettelse for mindre forseelser. Endel har ogsaa været berøvet tillatte beskæftigelser eller begunstigelser.

Ingen forseelse ledet til retslig forfølgning.

1 rømning fandt sted fra hovedfængslet, likesom 1 fange som skulde fremstilles i meddomsrettens lokale, rømte fra betjenten under transporten.

3 fanger var i driftsaaret paa grund av voldsomhet belagt med tvangstrøie.

Ved de øvrige kredsfængsler og større hjælpefængsler er ialt 16 fanger tildelt refselsler, nemlig 3 i Hamar, 4 i Skien, 1 i Kristiansand, 1 i Stavanger, 1 i Trondhjem, 1 i Bodø, 1 i Tromsø og 1 i Vadsø kredsfængsler samt 1 i Larvik og 1 i Vossevangen hjelpefængsler.

1 fange i Tønsberg hjelpefængsel blev for overfald paa vaktmesteren dømt til 90 dages fængsel, og 1 fange som i Stenkjær hjelpefængsel optraadte særlig voldsomt, blev for sit forhold dømt til 9 maaneders fængsel.

6 rømninger er foregaaet i driftsaaret, 1 fra Kristiansand og 1 fra Stavanger kredsfængsel samt 1 fra Eidsberg, 1 fra Nordre Aurdal, 1 fra Nes og 1 fra Brevik hjelpefængsler. Desuten blev der gjort rømningsforsøk fra kredsfængslerne i Kristiansand og Trondhjem samt fra Vossevangen hjelpefængsel.

5. Arbeidsvirksomheten. I Kristiania kredsfængsel har ialt 519 fanger (503 mænd og 16 kvinder) været beskæftiget med mere regelmæssig arbeide. Av disse var 347 (335 mænd og 12 kvinder) straffanger og 172 (168 mænd og 4 kvinder) varetægtsfanger. Mandsfangerne var sysselsatt inden følgende arbeidsgrener: spikkearbeide 120, snekkearbeide 92, malerarbeide 76, skomakerarbeide 75, sagarbeide 64, skrædderarbeide 26, blikken-

slagerarbeide 20, salmakerarbeide 8, smedarbeide 5, dreierarbeide 4, murarbeide 4, køilapping 4, bokrevisjon 3 og kurvmakerarbeide 2. Av kvindefangerne var 10 sysselsat med søm og lapping og 6 med strikking.

Arbeidsdriftens bruttoindtægt har været kr. 17 975,73, utgifterne til materialer m. v. kr. 11 539,95. Nettoindtægten altsaa kr. 6 435,98.

Bergens kredsfængsel. Det samlede antal fanger som i driftsaaret har drevet mere regelmæssig arbeide, har været 618 mænd og 40 kvinder med et samlet antal arbeidsdage av 11 700 (10 805 for mænd og 895 for kvinder. Av mandfangerne var beskjæftiget med fiskeforsynsarbeide 247, drevplukking 236, rengjøringsarbeide 34, snekkerarbeide 30, skomakerarbeide 23, malerarbeide 20, salmakerarbeide 11, vedsaging 10, mattearbeide 6 og korkefænderarbeide 1. Alle 40 kvinder var beskjæftiget med strikking og lapping.

Bruttoindtægten av arbeidsdriften beløp sig til kr. 2 616,42, utgifterne til kr. 1 400,90. Nettoindtægten altsaa kr. 1 215,52.

Trondhjems kredsfængsel (avd. A og B tilsammen). Det samlede antal arbeidsdage har været 7 779. Fangerne har været beskjæftiget omtrent i de samme arbeidsgrener som ved fængslerne i Kristiania og Bergen.

Arbeidsdriftens bruttoindtægt har været kr. 7 842,08, utgifterne kr. 5 691,11. Nettoindtægten altsaa kr. 2 150,97.

I de øvrige kredsfængsler har ogsaa arbeidsdriften i alt væsentlig omfattet de samme arbeidsgrener som tidligere. Herom henvises til aarbøgerne 1904—05 og 1906.

Arbeidsdagens antal er opgit at være: i Hamar kredsfængsel 2 000, i Skiens kredsfængsel 1 354, i Kristiansands kredsfængsel ca. 800, i Stavanger kredsfængsel (avd. A og B tilsammen) 1 600, i Molde kredsfængsel 931, i Bodø kredsfængsel 1 200 og i Vadsø kredsfængsel 685. I Drammens kredsfængsel har fremdeles omtrent ingen arbeidsvirksomhet kunnet drives paa grund av fangerummenes utilstrækkelighet. I slutten av driftsaaret blev der dog forarbeidet endel leketøi, likesom al vedhugging har været utført av fanger. Fra Tromsø kredsfængsel foreligger ingen opgave over antallet av arbeidsdage.

I de fleste hjælpefængsler er der ogsaa drevet arbeidsvirksomhet paa samme maate som i kredsfængslerne. Av hjælpefængsler med arbeidsdrift av nogen betydning kan nævnes Fredrikshald hjælpefængsel med 1 306 arbeidsdage, Sarpsborg hjælpefængsel med 713 dage og Fredrikstad hjælpefængsel med 1 765 dage.

6 Sjælepleien og undervisningen. Kristiania kredsfængsel. Gudstjeneste har i driftsaaret været holdt hver søndag og paa de store høitider i hovedfængslets mandsavdeling og i annekset avvekslende av presten og hans medhjælper. I kvindeavdelingen har presten hat hjælp av biskop Hille og endel interesserte damer.

I Drammens kredsfængsel har forskjellige religiøse sangkor sunget i

fængselsgangen paa søn og helligdagene. I Skiens kredsfængsel har repræsentanter for Indremissionen og Frelsesarmeen ofte holdt gudstjeneste i fængselsgangen i forbindelse med musik og sang. Ved Trondhjems kredsfængsels begge avdelinger er der holdt andagt i korridorerne 1ste juledag og 1ste paaskedag.

Ved de øvrige fængsler har sjælepleien i regelen bare bestaaet i presternes besøk hos fangerne.

Undervisning har været meddelt i Kristiania, Kristiansand, Bergen, Molde, Trondhjem (avd. A.) og Bodø kredsfængsler samt i Sel hjælpefængsel.

7. **Kosten** gir ikke anledning til nogen bemerkning.

8 Sundhetstilstanden I Kristiania kredsfængsel var sundhetstilstanden særdeles god, og der indtraf bare 3 tilfælder av epidemisk sygdom (difteri).

Lægens protokol viser at der i driftsaaret er notert 40 sygdomstilfælder hos mænd og 3 hos kvinder. 28 fanger (25 mænd og 3 kvinder) har været indlagt i sykehus, og 4 mænd har været indlagt til observation i sindssykeasyl. 9 fanger, hvorav 1 kvinde, har i fængslet været under observation med hensyn til sin sindstilstand. 1 av dem blev erklært farlig sindssyk, 2 sindssyke og 5 abnorme, mens 1 tilfælde blev uavgjort. I 8 tilfælder er vand- og brødstraf omsat til fængsel paa almindelig fangekost.

En varetægtsfange berøvet sig livet ved hængning.

Om sundhetstilstanden i de øvrige kredsfængsler og større hjælpefængsler kan meddeles at 18 fanger blev indlagt i sykehus og 4 i sindssykeasyl. I 9 tilfælder blev vand- og brødstraf omsat til fængsel paa almindelig fangekost. For 2 fanger blev straffen avbrutt paa grund av sygdom.

9. Bygningerne. I Bodø kredsfængsel blev indredet et arbeidsrum i kjelderens.

I Vadsø kredsfængsel blev der opført ny badeindretning i et av de tidligere som politiarrest benyttede rum i kjelderens. Elektrisk lys blev i driftsaaret indlagt i fængslet med vaktmesterbolig, retslokale, korridorer, kjelder og uthus.

Fredrikstad hjælpefængsel Den nye tilbygning blev i driftsaaret fuldført og sat i bruk. Fængslet fik derved 6 enkeltceller mere og har nu ialt 16 enkeltceller og 1 fællesrum som kan ta 3 fanger. Av enkeltcellerne brukes 1 til betjentrum og 1 til arbeidsrum. Fængslet har altsaa plads til 17 fanger.

Kongsberg hjælpefængsel. Fra nytaar 1914 ophørte fængslets bruk som politiarrest. I 5 celler blev i driftsaaret indsat nye vinduer efter direktør Thraps model. Det tidligere baderum (celle nr. 4) blev lagt til vaktmesterens kjøkken og badet blev flyttet til en anden celle (nr. 2). En trap

blev ført op til gjældsarresten (vaktrummet) gjennom et avdelt rum av forbindelsesgangen fra fængslet til luftegaarden, og vaktrummet blev tillagt vaktmesterens leilighet.

I Aalesunds hjelpefængsel blev sat ind 9 nye vinduer efter direktør Thraps model.

I Kristiansunds hjelpefængsel blev de 2 celler som tidligere benyttedes til politiarrest, fra 30 september 1913 sat i bruk, den ene til arbeidsrum og den anden til oplagsrum.

10. Indtægter og utgifter. Herom henvises til tabel 18.

Til de i tabellen opførte indtægter kommer ogsaa de bidrag som av fængselsdistrikterne skal betales til statskassen i henhold til fængselslovens § 62. Det samlede bidrag i driftsaaret 1913—1914 utgjorde kr. 232 973,60.

Smaafængslerne 1913—1914.

Om fængslernes beliggenhet og fangerummenes antal i hvert fængsel henvises til tabel 19.

Antallet av smaaefængsler var ved driftsaarets begyndelse 97. Intet blev nedlagt i aaret, men som nyt smaaefængsel blev Rjukan fængsel med 6 fangerum sat i bruk fra 1 mars 1914.

Av tabel 20, hvori er utelatt de fængsler som ikke hadde noget fangebelæg i aaret, sees at der i smaaefængslerne i 1913—14 sat 760 varetægtsfanger (711 mænd og 49 kvinder) og 293 straffanger (286 mænd og 7 kvinder), altsaa i det hele 1 053 fanger (997 mænd og 56 kvinder). Det gjennomsnitlige daglige belæg var 13,7 varetægtsfanger og 3,0 straffanger, tilsammen 16,7.

Indtægterne ved smaaefængslerne var i 1913—14 kr. 1 511,28 og utgifterne kr. 32 316,62 (tabel 21).

Tvangsarbeidshusene 1913—1914.

Forstander ved Kristiania tvangsarbeidsanstalt Arne Omsted fratraadte sin stilling 30 juni 1914; fra samme dag konstituertes 1ste vaktmester Karl Hundstad som forstander.

I driftsaaret 1913—1914 var Kristiania tvangsarbeidsanstalt (for mænd fra hele riket) og Arbeidshuset for Kvinder i Kristiania (for kvinder fra hele riket) igang det hele aar. Fra 21 mars 1914 blev der paa grund av den store stigning i de mandlige tvangsarbeideres antal indrettet en tvangsarbeidsavdeling ved Trondhjems landsfængsel. Til denne førtes over 18 tvangsarbeidere fra Kristiania tvang.arbeidsanstalt (jfr. tabel 22).

Tabellerne 23—29 indeholder forskjellige oplysninger om de i driftsaaret efter løsgjængerloven indsatte tvangsarbeidere. I tabel 23 er meddelt oplysninger om den samlede tilgang og avgang av tvangsarbeidere i driftsaaret, mens tabellerne 24—29 bare omfatter de efter ny dom indsatte tvangsarbeidere.

Av tabel 23 vil sees at der i 1913—1914 ialt indsatte 165 mænd og 82 kvinder efter løsgjængerloven samt 3 mænd efter straffelovens § 39. Ved driftsaarets slutning var der 34 mænd og 22 kvinder flere i tvangsarbeidshusene end ved driftsaarets begyndelse.

Tabel 24 viser de indkomne tvangsarbeideres forseelser. Av mændene var det største antal (73,9 %) sat ind for forseelse mot løsgjængerlovens §§ 16—19, mens av kvinderne det største antal (62,9 %) var sat ind for forseelse mot § 4.

Tabel 25 gir oplysning om hvor lang tid de indkomne tvangsarbeidere blev sat ind paa. Av tabellen fremgaar at de fleste mænd (64,5 %) kom ind paa en tid av 18 maaneder. Av kvinderne blev 50 % sat ind paa en tid av 3 aar.

Tabel 26 viser tvangsarbeidernes alder ved indkomsten. Som det vil sees var saavel det største antal mænd (34,8 %) som det største antal kvinder (33,9 %) i alderen mellem 30 og 39 aar.

Tabel 27 angaar tvangsarbeidernes ægteskabelige stilling

Tabel 28 indeholder oplysning om tvangsarbeidernes fødeland.

Tabel 29 viser tvangsarbeidernes bosted. Paa Kristiania falder der 36,9 % mænd og 67,7 % kvinder, paa Bergen 5,8 % mænd og 8,1 % kvinder, paa de øvrige byer 36,2 % mænd og 24,2 % kvinder og paa landdistrikterne 6,5 % mænd, men ingen kvinder. For 14,5 % av mændene var bostedet ikke opgit.

Følgende yderligere oplysninger kan meddeles om Arbeidshuset for Kvinder.

Det samlede antal tvangsarbeidsdage i driftsaaret har været 31 277 og middeltallet av tvangsarbeidersker 85,65.

Ved driftsaarets utgang var

82	tvangsarbeidersker	i 1ste klasse,
5	—, —	i 2den „
9	—, —	i 3dje „

12 tvangsarbeidersker er i driftsaaret tildelt refselse for disciplinærforseelse, nemlig 5 for opsætsighet og upassende opførsel mot opsynet, 4 for ufredelig

forhold til andre piker, 2 for beskadigelse av bygningerne og 1 for upassende opførsel i almindelighet. Som refselse har i 1 tilfælde været anvendt indsættelse i enrum 30 dage, saaledes at denne tid ikke medregnes i tvangsarbeidstiden, i de øvrige 11 tilfælder har refselsen bestaaet i nogen dages middagsberøvelse. 3 tvangsarbeidersker har været refset 2 ganger, alle de øvrige 1 gang hver. De refsedes antal utgjør 5,4 % av det samlede antal tvangsarbeidersker.

Antallet av brev sendt av tvangsarbeiderskerne har været 582, antal mottagne brev 801 og antal besøk 224.

150 tvangsarbeidersker har sendt brev, 137 har mottatt brev, 78 har mottatt besøk, mens 8 hverken har skrevet eller faat brev eller mottatt besøk. Nogen av disse sidste var dog saa nylig kommet ind i arbeidshuset at der endnu ikke var adgang for dem til brevveksling og besøk.

4 tvangsarbeidersker blev av forskjellige grunde ikke løslatt paa prøve.

Ingen av de paa prøve løslatte blev fritat for politiopsigt.

Om den geistlige virksomhet i Arbeidshuset for Kvinder henvises til avsnittet om „sjælepleien og undervisningen“ under landsfængslerne.

Det samlede antal arbeidsdage har været 25 054 og dage uten arbeide 6 223, hvorav 5 130 søn- og helligdage, 842 sykedage, 100 dage paa grund av refselse og 151 dage av andre grunde (i ind- og utgangscelle). Av det samlede antal tvangsarbeidsdage utgjorde arbeidsdagene 80,1 % og dagene uten arbeide 19,9 %, hvorav søn- og helligdagene utgjorde 16,34 %, sykedagene 2,72 %, dagene paa grund av refselse 0,34 % og av andre grunde 0,50 %.

Av arbeidsdagene anvendtes til arbeide for arbeidshuset selv i forbindelse med landsfængslet 4 004 dage (15,98 %), for andre fængsler 2 450 dage (9,78 %), for andre offentlige indretninger 3 010 dage (12,02 %), for kommunale indretninger 1 899 dage (7,58 %) og forøvrig 13 691 dage (54,64 %).

Følgende opgave viser antallet av tvangsarbeidersker som gjennomsnittlig daglig har arbeidet i de forskjellige arbeidsgrener:

Spinding, vævning, strikking m. v	30,28
Drevplukking	0,22
Søm	18,19
Kjøkkenarbeide	0,46
Vask	22,13
Rengjøring	2,94
Diverse arbeider	8,19

I aarets løp har der været tilstaaet arbeidspenger til 112 tvangsarbeidersker til et samlet beløp av kr. 1 338,30. Ved aarets utgang utgjorde beløpet av de tvangsarbeiderskerne tilkommende arbeidspenger kr 757,93. 39 tvangsarbeidersker har i aarets løp sendt hjem endel av sine arbeidspenger til hjelp for trængende slegtninger til et samlet beløp av kr. 184,87.

Av det samlede antal tvangsarbeidsdage har der været 31 171 dage med almindelig kost, 39 dage med berøvelse av enkelte maaltider og 67 dage hvori der av lægen var foreskrevet avvikelser fra den almindelige kost. Desuten har der været utdelt 23 606 portioner av eftermiddagskost og 5 590 ekstraforpleininger utenfor dem som forordnes av lægen.

Ved Trondhjem s tvangsarbeidshus var det samlede antal tvangsarbeidsdage 1 770, det samlede antal arbeidsdage 1 376, derav for anstalten selv 202, for andre 1 174.

Av de i arbeidshuset indsatte tvangsarbeidere har 17 sendt tilsammen 47 brev, 14 har mottat tilsammen 30 brev, 1 har hverken sendt eller mottat brev. Forøvrig henvises til avsnittet om landsfængslerne.

Ved Opstad tvangsarbeidshus blev byggearbeidet paa tomten fortsat. Maskinist- og vaktmesterbolig blev i det væsentlige færdig. I hovedbygningen holdt man ved driftsaarets slutning paa med de tekniske indretningsarbeider.

Kriminalasylet 1913—1914.

Ved driftsaarets begyndelse — 1 juli 1913 — var i Kriminalasylet	32 syke
I aarets løp kom der ind.	2 —
	Tilsammen 34 syke
I aarets løp blev skrevet ut	5 —
Tilbake ved driftsaarets utløp	29 syke.

Av de 32 syke som var i asylet ved driftsaarets begyndelse, var 13 overført fra landsfængsel. Av de 2 syke som kom ind i aarets løp, var 1 overført fra Rønvik asyl og 1 fra Rosenberg asyl.

De i driftsaaret behandlede syke er opført som lidende av følgende sindssydomme:

	Henliggende ved driftsaarets begyndelse.	Tilkommet i aarets løp.	Tilsammen behandlet.	Utskrevet.			Døde.	Tilbakeleggende ved aarets utløp.
				Helbredet.	I bedring.	Uhelbredet.		
Melancholia	1	-	1	-	-	-	-	1
Amentia	1	-	1	-	-	-	-	1
Dementia	10	1	11	-	-	3	-	8
Paranoia	3	-	3	-	-	-	-	3
Insania periodica	2	-	2	-	-	-	-	2
— hypochondrica	2	-	2	-	-	-	-	2
— degenerativa	5	-	5	-	-	-	-	5
Alcoholismus	4	-	4	-	-	1	-	3
Idiotia	4	1	5	-	-	1	-	4
	32	2	34	-	-	5	-	29

Det samlede antal forpleiningsdage i driftsaaret utgjorde 11 015. Det daglige middeltal av syke har været 30,2.

Tvangsmidler har i driftsaaret ikke været anvendt

Av sikkerhetshensyn eller efter eget ønske har i 54 tilfælder enkelte syke i driftsaaret til stadighet eller leilighetsvis været isolert i tilsammen 4 224 dage.

Arbeidsvirksomheten har bestaaet i renhold, drevplukking, vedsaging, skrædderarbeide, malerarbeide, murerarbeide, garnbinding og poseklistring.

Om asylets inntægter og utgifter henvises til tabel 30.

Fangetransport 1913—1914.

28 november 1913 samtykket Styrelsen i at fangetransporter fra Arendal utføres av politiet istedenfor av fængslets vaktmester paa de vilkaar at fangeføreren faar vanlig skyss- og kostgodtgjørelse for sig selv, og efter regning faar godtgjort sine nødvendige utlæg for fangen og i tilfælde for vaktkar.

10 januar 1914 blev lignende bestemmelse om fangetransport fattet for lensmanden i Opdal, Søndre Trondhjems amt.

Med det Bergenske og det Nordenfjeldske dampskibsselskap blev der oprettet nye transportkontrakter 28 februar 1914, gjældende fra 1 januar s. a.

Utgifterne ved fangetransport (bortset fra transport til tvangsarbejdsanstalter) var i 1913—1914 kr. 63 771,42.

Omsorgen for løslatte.

Til understøttelse med klær og reise-penger av fanger som blev løslatt fra landsfængslerne i 1913—1914, bruktes ved Bodsfængslet kr. 4 156,23, ved Akershus landsfængsel kr. 1 410,35, ved Trondhjems landsfængsel kr. 808,47 og ved Landsfængslet for Kvinder kr. 1 578,21.

Av de i 1913—1914 løslatte hadde 184 fanger fra Bodsfængslet i indestaaende arbeidspenger kr. 1 617,37, 75 fanger fra Akershus landsfængsel kr. 2 363,77, 58 fanger fra Trondhjems landsfængsel kr. 1 244,21 og 32 fanger fra Landsfængslet for Kvinder kr. 720,68.

Av de fra kreds-fængslerne og de større hjelpe-fængsler i 1913—1914 løslatte blev ca. 1 300 trængende fanger understøttet med uundværlige beklædningsgjenstande og tildels reise-penger. 692 av dem var løslatt fra Kristiania kreds-fængsel.

Av selskaper hvis formaal er at understøtte løslatte fanger, fandtes i 1913—1914 følgende:

Foreningen til forsorg og beskyttelse av de fra Kristiania strafarbejdsanstalter løslatte forbrydere.

Kristiania fængselsselskap.

Fredrikstad forening til omsorg for løslatte forbrydere.

Smaalenenes amts fængselsselskap.

Hamar distrikts fængselsselskap.

Larviks fængselsselskap.

Stavanger fængselsselskap.

Bergens fængselsselskap.

Trondhjems fængselsselskap.

Nordlands amts fængselsselskap.

Tromsø amts fængselsselskap.

De to førstnævnte foreninger driver i fællesskap „Kristiania fængselsselskapers arbeidskontor“. Dette yder ogsaa hjælp til løslatte fangers familier.

„Foreningen for løslatte“ i Kristiania og „Trondhjems fængselselskap“ understøtter desuten løslatte tvangsarbeidere og deres familier.

Stortinget bevilget for budgetterminen 1913—1914 et statsbidrag til foreninger for understøttelse av løslatte straffanger, stort kr. 5 500,00, som av Justisdepartementet blev fordelt saaledes: Foreningen til forsorg og beskyttelse av de fra Kristiania strafarbeidsanstalter løslatte forbrydere kr. 1 600,00, Kristiania fængselselskap kr. 1 000,00, Fredrikstad forening til omsorg for løslatte forbrydere kr. 200,00, Smaalenenes amts fængselselskap kr. 50,00, Hamar distrikts kr. 50,00, Larviks kr. 50,00, Stavangers kr. 400,00, Bergens kr. 400,00, Trondhjems kr. 800,00, Tromsø amts kr. 150,00, tilsammen kr. 4 700,00. Resten, kr. 800,00, blev ikke delt ut paa grund av besparelser i anledning av krigen.

Desuten var der av Stortinget bevilget kr. 6 000,00 til Selskapet til hjælp for hjemløs ungdom, kr. 2 500,00 til Kristiania indremissions hjem „Ebenezer“, kr. 4 000,00 til Frelsesarmeens redningshjem for faldne kvinder i Kristiania, kr. 4 000,00 til Kvindehjemmet paa Grini i Bærum, kr. 1 500,00 til kvindehjemmet „Nygjerdet“ i Bergen, kr. 1 500,00 til Rednings- og arbeidshjemmet for Kvinder i Bergen og kr. 4 000,00 til Kvindehjemmet i Trondhjem (derav ekstraordinært kr. 2 000,00).

Av beretningen om Kristiania fængselselskapers arbeidskontor for 1913 meddeles følgende: Kontoret har fortsat sin virksomhet i samme spor som tidligere. Ogsaa iaar har kontoret kunnet sende mange tilsjøs, takket være den imøtekommenhet som fremdeles vises fra de skandinaviske sjømandshjem i Holland og Belgien og fra rederne for ruteskibene paa disse land. De fleste av de løslatte som saaledes har faat hyre, har opført sig godt under sit foreløbige ophold paa sjømandshjemmaene, og mange av dem blir ute i længere tid. Av brever som flere av dem sender hjem eller til fængselspresten, kan man forstaa at de er begyndt en bedre livsførelse. Det naa siges at være en god hjælp, særlig for unge gutter i 18—20 aars alderen som er kommet paa avveie, at de saaledes kommer bort fra sin tvilsomme omgang, om bare for en tid.

Ved løsladelse paa prøve har fængslerne tildels latt løsladelsen være avhengig av at den løslatte underordner sig arbeidskontoret. Da det ofte er hang til drik som har bragt vedkommende i straf, har man i flere tilfælder latt løsladelsen være betinget av at han er indskrevet avholdsmand, og arbeidskontoret har da kontrollert at betingelsen overholdes, — en heldig ordning, mener kontoret, da det er lettere for arbeidskontorets bestyrer at øve denne kontrol uten opsigt eller anstøt end det vilde være f. eks. for en politifunktionær.

I 1913 henvendte 235 personer sig til arbeidskontoret for første gang. Av disse var 58 løslatt fra Bodsfængslet, 17 fra Akershus landsfængsel, 32 fra Landsfængslet for Kvinder, 83 (75 mænd og 8 kvinder) fra Kristiania kreds-fængsel, 3 fra andre fængsler, 25 fra Kristiania tvangsarbeidsanstalt og 8 fra

Arbeidshuset for Kvinder. Desuten blev der ydet første gangs hjælp til 3 fangers familier. Av tidligere understøttede henvendte 444 personer sig paany til kontoret. Av dem var 68 løslatt fra Bodsfængslet, 145 fra Akershus landsfængsel, 35 fra Landsfængslet for Kvinder, 112 (107 mænd og 5 kvinder) fra Kristiania kreds-fængsel, 4 fra andre fængsler, 28 fra Kristiania tvangsarbeidsanstalt og 23 fra Arbeidshuset for Kvinder. Endvidere blev 24 fangers og 2 tvangsarbeideres familier understøttet paany. Det samlede antal løslatte fanger og tvangsarbeidere (eller deres familier) som søkte understøttelse gjennom kontoret, var saaledes 679. Av dem blev 18 avvist eller henvist andetsteds og 21 mottok ikke tilbudt hjælp. De øvrige 640 blev hjulpet paa følgende maate: skaffet fast plads tillands 45, tilsjøs 59, skaffet midlertidig arbeide 13, skaffet redskaper eller materialer 36, skaffet reisebidrag indenlands 63 og til utlandet 4, skaffet logi, mat og klær 373 og anden hjelp 47.

De penger som i 1913 er blit anvendt til understøttelse — utredet av Kristiania fængselsselskap og Foreningen for løslatte — fordeler sig saaledes:

paa Kristiania kreds-fængsel	kr. 2 100,84
„ Bods-fængslet	„ 2 400,03
„ Akershus landsfængsel	„ 1 959,81
„ Landsfængslet for Kvinder	„ 611,28
„ Kristiania tvangsarbeidsanstalt	„ 398,50
„ Arbeidshuset for Kvinder	„ 471,37
„ familier	„ 939,25

Tilsammen kr. 8 881,08

Fredrikstad forening til omsorg for løslatte forbrydere har i 1913 understøttet 52 personer med tilsammen kr. 487,85.

Smaalenenes amts fængselsselskap har i aarets løp ydet understøttelse til 12 personer med et samlet beløp av kr. 64,00.

Hamar distrikts fængselsselskap har hjulpet 2 løslatte med kr. 80,00.

Larviks fængselsselskap har understøttet 1 person med en utgift av kr. 2,00.

Av Stavanger fængselsselskap er i aarets løp anvendt kr. 409,00 til understøttelse av 34 personer.

Bergens fængselsselskap har i 1913 ydet hjelp til 64 personer, hvorav enkelte har været anbragt i indremissionens redningshjem. Av regnskapet fremgaar at den samlede understøttelse har været kr. 953,24, som fordeler sig paa følgende poster: til reisehjelp kr. 327,78, til kost og logi kr. 230,25, til klær kr. 223,65, til materialer og verktøi kr. 28,20 og til husleie og kontant kr. 143,36.

Av Trondhjemms fængselsselskap er der i driftsaaret 1 juli 1913—30 juni 1914 ydet 244 understøttelser til 140 personer til et samlet beløp av

kr. 2 829,16. Desuten har fængselsselskapet bidrat kr. 250,00 til Trondhjems redningsmission.

Fra Nordlands amts fængselsselskap foreligger ingen beretning for aaret 1913.

Tromsø fængselsselskap har bare utbetalt et par reisebidrag.

Foruten av fængselsselskaperne er der i enkelte byer ydet understøttelse til løslatte fanger av midler bevilget av brændevins- eller ølsamlag.

Efter de av selskaperne utgivne beretninger har man i tabel 31 meddelt en oversigt over medlemsantal, indtægter og utgifter.

Tabel 1. Landsfængslerne.

<p>1. Bodsfængslet i Kristiania (for ca. 230 mænd.)</p>	<p>I dette fængsel indsattes i driftsaaret:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Mænd fra hele riket som ved indsættelsen var under 25 aar, 2) Mænd fra hele riket som ved indsættelsen havde fyldt 25, men ikke 30 aar, var ilagt straf av tidsbegrænset fængsel i ikke over 6 aar og ikke tidligere havde avsont straf i Bodsfængslet mere end én gang, 3) Mænd fra hele riket som ved indsættelsen havde fyldt 30 aar, var ilagt straf av tidsbegrænset fængsel i ikke over 6 aar og ikke tidligere havde avsont straf i Bodsfængslet. <p>Mænd hvis far eller mor var lap, indsattes dog ikke i Bodsfængslet. Heller ikke kvæner eller finlændere som var mindst 25 aar gamle og ikke kunde tale norsk.</p>
<p>2. Akershus landsfængsel i Kristiania (for ca. 300 mænd)</p>	<p>I dette fængsel blev optat mænd som var ilagt straf av fængsel i 6 maaneder eller derover, forsaavidt de var domfældt inden Oslo, Akershus, Smaalenenes, Hedemarkens og Kristians, Buskerud, Bratsberg, Nedenes eller Lister og Mandal lagsogn og ikke efter de ovennævnte bestemmelser skulde indsættes i Bodsfængslet.</p>
<p>3. Trondhjems landsfængsel (for ca. 120 mænd.)</p>	<p>I dette fængsel blev optat mænd som var ilagt straf av fængsel i 6 maaneder eller derover, forsaavidt de var domfældt inden Stavanger, Bergen, Bergenhus, Romsdals, Trondhjems, Nordlands, Tromsø eller Finmarkens lagsogn og ikke efter de ovennævnte bestemmelser skulde indsættes i Bodsfængslet.</p>
<p>4. Landsfængs- let for Kvinder i Kristiania (for ca. 85 fanger.)</p>	<p>I dette fængsel blev optat kvinder fra hele riket som var ilagt straf av fængsel i 6 maaneder eller derover.</p>

Tabel 2. Fangetallet.	Bodsfængslet.	Akershus l.	Trondhjems l.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.		
					Landsfængselsfanger.	Kredsfængselsfanger.	Tils.
Hensittende 1 juli 1913	152	138	72	362	34	26	60
Tilgang:							
A. Efter de almindelige indsættelsesregler:							
Indsat efter dom:							
a) personer løslatt paa prøve	15	14	9	38	2	-	2
b) andre	237	83	28	348	24	-	24
Ellers gjenindsat efter løsladelse paa prøve	16	4	1	21	2	-	2
Overført fra andet landsfængsel	1	2	-	3	-	-	-
Kommet tilbage fra sykehus eller sindssykeasyl	3	12	3	18	5	-	5
Kommet tilbage fra varetagtsf. (transport)	4	2	1	7	-	-	-
Gjenindsat efter strafvrydelse	-	-	-	-	-	-	-
— — rømning	-	-	-	-	-	-	-
B. Indsat i landsfængsel istedenfor i kredsf.:							
a) boteavsonere	-	-	-	-	-	224	224
b) andre straffanger	-	-	-	-	-	2	2
Overført fra kredsfængsel:							
a) boteavsonere	-	-	-	-	-	-	-
b) andre straffanger	-	-	-	-	-	2	2
Samlet tilgang	276	117	42	435	33	228	261
Ialt fanger i aaret	428	255	114	797	67	254	321
Afgang:							
A. Fanger indsat efter de almindelige regler:							
Løslatt paa prøve	98	12	7	117	9	-	9
— efter endt straffetid	114	91	42	247	15	-	15
— efter benaadning:							
a) paa prøve	7	9	11	27	5	-	5
b) endelig	2	1	1	4	7	-	7
Døde	-	1	-	1	-	-	-
Overført til andet landsfængsel	2	-	1	3	-	-	-
— - sykehus eller sindssykeasyl	7	12	3	22	11	-	11
— - varetagtsfængsel (transport)	4	2	1	7	-	-	-
Løslatt efter strafvrydelse	-	-	-	-	-	-	-
Rømt	-	-	1	1	-	-	-
Overført til kreds- eller hjælpfængsel	-	-	-	-	-	-	-
B. Kredsfængselsfanger løslatt:							
a) boteavsonere	-	-	-	-	-	240	240
b) andre straffanger	-	-	-	-	-	4	4
Samlet afgang	234	128	67	429	47	244	291
Fangetal 30 juni 1914	194	127	47	368	20	10	30
Samlet antal fangedage i driftsaaret	60 352	46 427	22 592	129 371	11 075	6 805	17 880
Daglig middeltal av fanger	165,35	127,20	61,90	354,45	30,34	18,65	48,99
Høieste fangetal	201	137	72		38	33	70
Laveste fangetal	145	122	45		17	6	22

Tabel 2 (forts.)		Bøds- fængslet.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.		
						Lands- fæng- sels- fanger.	Kreds-fængsels- fanger.	
							Efter dom.	Til soning av bøter.
Indkommet i juli	1913	16	9	6	31	4	-	35
— - august	—	18	9	-	27	1	1	30
— - september	—	22	10	5	37	8	1	29
— - oktober	—	18	14	3	35	3	-	19
— - november	—	19	10	3	32	2	-	25
— - december	—	13	9	4	26	1	-	15
— - januar	1914	27	3	3	33	3	-	16
— - februar	—	26	5	4	35	2	2	8
— - mars	—	34	14	3	51	1	-	13
— - april	—	25	10	4	39	2	-	7
— - mai	—	32	12	3	47	2	-	13
— - juni	—	26	12	4	42	4	-	14
Utgaat i juli	1913	13	20	9	42	-	-	39
— - august	—	16	10	3	29	4	-	34
— - september	—	19	12	7	38	7	-	17
— - oktober	—	19	10	3	32	4	-	21
— - november	—	21	13	2	36	5	-	29
— - december	—	21	9	5	35	3	-	23
— - januar	1914	15	5	4	24	3	1	18
— - februar	—	28	4	4	36	2	1	10
— - mars	—	17	8	5	30	3	2	14
— - april	—	18	9	7	34	4	-	9
— - mai	—	26	16	10	52	9	-	14
— - juni	—	21	12	8	41	3	-	12
Fangetal 1 juli	1913 om morgenen	152	138	72	362	34	-	26
— 1 august	— - —	155	127	69	351	38	-	22
— 1 september	— - —	157	126	66	349	35	1	18
— 1 oktober	— - —	160	124	64	348	36	2	30
— 1 november	— - —	159	128	64	351	35	2	28
— 1 december	— - —	157	125	65	347	32	2	24
— 1 januar	1914 - —	149	125	64	338	30	2	16
— 1 februar	— - —	161	123	63	347	30	1	14
— 1 mars	— - —	159	124	63	346	30	2	12
— 1 april	— - —	176	130	61	367	28	-	11
— 1 mai	— - —	183	131	58	372	26	-	9
— 1 juni	— - —	189	127	51	367	19	-	8

Tabel 3. Fangernes fordeling i klasser 30 juni 1914.		Bods- fængslet.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.
Antal fanger i 1ste klasse		106	73	29	208	9
—»— 2den —		74	25	11	110	8
—»— 3dje —		11	23	4	38	2
—»— 4de —		3	6	3	12	1
—»— 5te —		-	-	-	-	-
Ialt		194	127	47	368	20

Tabel 4. Disciplinære forseelser og refselsler.		B.	A.	T.	M.	K.
Disciplinære forseelser som har medført refselsler:						
Opsætsighet, ulydighet, upassende opførsel mot funktionærene		10	18	4	32	2
Rømning og forsøk derpaa		2	-	3	5	-
Besiddelse av utillatte gjenstande (fuskearb.)		5	2	-	7	-
Meddelelse til medfange		59	-	-	59	-
Slagsmaal og andet ufredelig forhold til medfange		-	6	-	6	-
Arbeidsvægring		2	8	1	11	-
Dovenskap, slet arbeide		6	3	-	9	-
Beskadigelse av bygninger og inventar m. v.		16	3	-	19	1
Anden upassende eller uanstændig opførsel		12	5	-	17	-
Ialt		112	45	8	165	3

Refselsler:

Indskrænking av cellebesøk	-	-	-	-	-
Negtelse av beskjeftigelse	-	-	2	2	-
Berøvelse av enkelte maaltider	3	17	3	23	1
Inndragning av arbeidspenger	-	-	-	-	-
Nedsættelse i klasse	29	7	-	36	-
Indsættelse i straffecelle	67	-	6	73	-
Indsættelse i enrum efter fl. § 30, nr. 7	3	-	1	4	1
Haardt natteleie	-	3	5	8	-
Vand og brød	68	14	2	84	1
Mørk celle	18	-	-	18	-
Legemlig refselse	-	-	-	-	-
Ialt	188	41	19	248	3

Det antal ganger refselsler har været ilagt	104	39	8	151	3
Antallet av refsede personer	68	31	8	107	3
Procent av det samlede fangetal	15,9	12,2	7,0	13,4	4,5

Tabel 5. Arbeidsvirksomheten.		B.	A.	T.	M.	K.
Samlet antal arbeidsdage	48 890	36 801	17 973	103 664	9 277	
Samlet antal fangedage uten arbeide	11 462	9 626	4 619	25 707	2 163	
Derav: Søn- og helligdage	10 145	7 763	3 707	21 615	1 829	
Sykedage	700	865	332	1 897	181	
Dage uten arbeide paa grund av arbeidsudygtighet forøvrig	84	181	361	626	-	
Dage uten arbeide paa grund av refselse	231	93	73	397	-	
Dage uten arbeide av andre grunde	302	724	146	1 172	153	

Tabel 5 (forts.)		Bods- fængslet.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.
Av det samlede antal fangedage utgjorde procentvis:						
Arbeidsdagene	%	81,01	79,27	79,56	80,13	81,09
Fangedagene uten arbeide	%	18,99	20,73	20,44	19,87	18,91
Derav: Søn- og helligdage	%	16,81	16,71	16,41	16,71	15,99
Sykedage	%	1,16	1,87	1,47	1,47	1,58
Dage uten arbeide paa grund av arbeidsudygtighet forøvrig	%	0,14	0,40	1,59	0,48	-
Dage uten arbeide paa grund av refselse	%	0,38	0,20	0,32	0,31	-
Dage uten arbeide av andre grunde	%	0,50	1,55	0,65	0,90	1,34
Av arbeidsdagene anvendtes til arbeide:						
for fængslet selv		9 879	7 770	3 119	20 768	2 009
for andre fængsler		121	551	-	672	1 800
for andre offentlige indretninger		432	8 143	2 378	10 953	930
for kommunale indretninger		-	332	-	332	-
forøvrig		38 458	20 005	12 476	70 939	4 538
Av det samlede antal arbeidsdage utgjorde procentvis:						
Arbeidsdagene for fængslet selv	%	20,21	21,12	17,35	20,08	21,66
— for andre fængsler	%	0,25	1,50	-	0,65	19,40
— for andre off. indretninger	%	0,89	22,12	13,23	10,57	10,02
— for kommunale indretninger	%	-	0,90	-	0,32	-
— forøvrig	%	78,65	54,36	69,42	68,43	48,92
Antal fanger som gjennomsnittlig daglig arbeidet i følgende arbeidsgrener:						
Snekkerarbeide		48,6	32,4	13,5	94,5	-
Leketøiarbeide, træskjærerarbeide m. v.		7,6	11,4	5,4	24,4	-
Kurvmaker- og stolmakerarbeide		5,9	0,9	1,7	8,5	-
Dreierarbeide		5,6	2,0	1,7	9,3	-
Bødkerarbeide		-	1,0	-	1,0	-
Smedarbeide		7,3	11,7	4,5	23,5	-
Blikkenslagerarbeide		0,7	2,4	0,6	3,7	-
Malararbeide		9,9	11,1	4,8	25,8	-
Hjulmakerarbeide		0,6	1,0	-	1,6	-
Skomakerarbeide		4,3	10,2	4,3	18,8	-
Salmakerarbeide		-	8,3	0,8	9,1	-
Skrædderarbeide		1,2	1,8	0,7	3,7	-
Murararbeide og utarbeide		3,9	3,3	-	7,2	-
Spinding, strikking, vævning m. v.		-	-	-	-	12,8
Dunrensing		-	-	2,3	2,3	-
Børste- og mattearbeide samt uld- og drevplukking		14,3	3,6	0,9	18,8	-
Stenhuggerarbeide		-	1,9	-	1,9	-
Bokbinderi, poseklistring m. v.		22,6	-	-	22,6	6,7
Avskrivning og bokrevisjon		3,2	-	-	3,2	-
Søm		-	-	-	-	2,4
Kjøkkenarbeide		2,0	2,5	2,5	7,0	2,8
Vask		3,1	2,0	1,3	6,4	-
Rengjøring av fængslet		7,9	6,8	4,4	19,1	2,8
Vedhugging og sagarbeide		3,4	1,0	1,5	5,9	-
Fyrbøterarbeide		1,4	1,0	-	2,4	-
Jorddyrkningsarbeide		0,6	-	1, 6,2	6,8	-
Diverse arbeider		6,6	4,7	2,0	13,3	4,7

1) Det gjennomsnittlige daglige antal fanger som ved Trondhjems landsfængsel har været beskjøftet med jorddyrkningsarbeide, har i virkeligheten været betydelig større, da middeltallet er regnet ut efter antallet av arbeidsdage i et helt aar, mens arbeidet med jorddyrkning (paa Mæresmyren) bare har været drevet i sommermaanederne.

Tabel 5 (forts.)	Bodsfængslet.	Akershus lf.	Trondhjem lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.
Bruttoindtægt av arbejdsdriften: ¹⁾					
a) ved arbejde av fabrikater til salg og arbejde for fremmede kr.	45 261,84	109 132,32	42 250,84	196 645,00	58 643,68
b) ved arbejde for fængslet selv -	17 729,72	13 484,59	8 227,79	39 442,10	3 710,00
Tilsammen kr.	62 991,56	122 616,91	50 478,63	236 087,10	62 353,68
Utgifter til materialer m. v. -	32 827,50	62 970,69	24 876,24	120 674,43	31 626,43
Nettoindtægt av arbejdsdriften kr.	30 164,06	59 646,22	25 602,39	115 412,67	30 727,25
Gjennemsnitlig nettoindtægt pr. fange aarlig -	182,42	468,92	383,58	321,22	228,15
Gjennemsnitlig nettoindtægt pr. fange for virkelige arbejdsdage -	0,62	1,62	1,32	1,10	0,90
Værdien av fabrikkatbeholdningerne 30 juni 1914. kr.	29 644,39	23 052,47	15 040,60	67 737,46	23 386,25
Antal fanger som har været tilstaaet arbejds- penger	273	115	115	503	160
De tilstaaede arbejdspengers samlede beløb kr.	1 447,80	1 248,86	1 167,06	3 863,72	1 663,48
Beløpet av arbejdspenger som tilkom fangerne ved aarets utgang -	537,15	955,36	992,74	2 485,25	1 020,34
Antal fanger som i aarets løp har anvendt arbejdspenger til hjælp for slegtninger m. v.	3	16	30	49	47
Det samlede beløb som er anvendt paa denne maate kr.	32,00	150,00	178,67	360,67	226,78
Tabel 6. Undervisningen.	B.	A.	T.	M.	K.
Skolepligtige fanger	312	61	27	400	27
Herav: mottok undervisning i skole	144	22	17	183	13
mottok undervisning utenfor skole (regl. §§ 17—19)	20	-	-	20	-
mottok ikke undervisning (regl. § 12)	148	39	10	197	14
Av fanger over 30 aar undervistes	2	11	3	16	8
Undervisning i fremmede sprog er meddelt	5	-	8	13	-
Undervisning i sang er meddelt	35	15	17	67	13
Fanger i skolens 1ste avdeling	²⁾ 144	-	8	152	9
2den avdeling	-	16	5	21	4
3dje avdeling	-	14	7	21	-
Av de i aaret utgaaede fanger som er prøvet, kunde ved indsættelsen					
hverken læse eller skrive	-	-	1	1	-
ikke læse	-	-	-	-	-
ikke skrive	-	1	-	1	-
Ved utgangen kunde					
hverken læse eller skrive	-	-	1	1	-
ikke læse	-	-	-	-	-
ikke skrive	-	1	-	1	-

¹⁾ For kvindeanstaltens vedkommende er de opførte indtægter og utgifter fælles for Landsfængslet for Kvinder og det dertil knyttede Arbejdshus for Kvinder, da der ikke er ført særskilte opgaver for fanger og tvangsarbejdere. Det samme gjelder Trondhjems lf. og det dertil knyttede Trondhjems tvangsarbejdshus. Bodsfængslets skole har bare én avdeling.

Tabel 6 (forts.).	Bods- fængslet.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for kvinder.
Ved indsettelsen havde					
gode kristendomskundskaper	109	98	48	255	13
daarlige — « —	125	14	7	146	23
Ved utgangen havde					
gode kristendomskundskaper	158	109	50	317	22
daarlige — « —	76	3	5	84	14

Tabel 7. Brevveksling og besøk.	B.	A.	T.	M.	K.
Antal brev, sendt av fangerne	610	409	346	1 365	183
Antal brev, indløpet til fangerne	770	430	364	1 564	330
Antal besøk	288	198	38	524	53
Antal fanger som har sendt brev	266	140	75	481	51
Antal fanger som har faat brev	244	138	72	454	54
Antal fanger som har mottat besøk	132	81	19	232	37
Antal fanger som hverken har skrevet eller faat brev eller mottat besøk	108	96	26	230	9
De sidst anførte fanger utgjør følgende pro- cent av det samlede antal fanger	26,4	37,64	22,8	28,9	2,8

Tabel 8. Kosten.	B.	A.	T.	M.	K.
Dage med almindelig fangekost efter regle- mentets kap. 21 §§ 1—4	59 905	46 238	22 520	128 663	16 324
— med berøvelse av enkelte maaltider	6	75	18	99	3
— med vand og brød	266	46	37	349	1 469
— med avvikelse fra den almindelige kost efter lægens forskrift, jfr. reglm. kap. 21 § 10	175	68	36	279	84
Portioner av eftermiddagskost efter regle- mentets kap. 21 § 7 ^{II}	-	35 905	17 214	53 119	9 382
Ekstraforpleininger utenfor dem som lægen har forordnet efter reglm. kap. 21 § 10	17 881	2 184	1 401	21 466	15
Den daglige utgift til kost pr. fange . . . kr.	0,43	0,48	¹⁾ 0,47	0,43	¹⁾ 0,39

¹⁾ Den her opførte daglige utgift gjelder fanger og tvangsarbeidere underett.

Tabel 9. Sykestatistik.		Bods- fængs- let.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvin- der.
Tilbakeiggende fra forrige aar	2	2	1	5	-	
Tilkommet i aaret	61	73	22	156	16	
Samlet antal tilfælder	63	75	23	161	16	
Derav: epidemiske og andre smitsomme sygdommer	19	14	2	35	1	
— andre indvortes sygdommer	20	32	15	67	9	
— kirurgiske sygdommer og hudsyg- dommer	21	27	5	53	2	
— sindssygdommer	3	2	-	5	4	
Utgaat helbredet	50	58	18	126	8	
— i bedring	1	10	4	15	2	
— uhelbredet	10	-	1	11	6	
Døde	-	1	-	1	-	
Tilbakeiggende ved aarets utgang	2	7	-	9	1	
For de i aaret tilkomne tilfælder:						
sygdommen opstaaet før indkomsten	17	18	6	41	6	
—»— efter —	44	55	16	115	10	
Sygomstilfælder antagelig foraarsaget ved opholdet i fængslet	-	-	-	-	-	
Samlet antal sykedage	946	907	1) 357	2 210	211	
Middeltal av sykedage paa hvert tilfælde	15	12,1	15,5	13,7	13,2	
Middeltal av syke pr. dag	2,6	2,5	1,2	6,3	0,6	
Dette antal utgjør følgende procent av det daglige middeltal av fanger	1,6	1,9	1,6	1,7	1,8	
Det samlede antal sygdomstilfælder falder paa følgende antal syke fanger	63	52	20	135	16	
Dette antal utgjør følgende procent av det samlede antal fanger	14,7	20,5	15,9	16,9	22,54	

Tabel 10. Indtægter og utgifter. ²⁾	Bods- fængslet.	Akershus lf.	Trond- hjems lf.	Lf. for Kvinder.	Alle lands- fængsler tilsammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
I n d t æ g t e r :					
Arbejdsdriften	62 991,56	122 616,91	50 478,63	62 353,68	298 440,78
Forskjellige indtægter ³⁾	4 965,80	5 746,12	190,45	2 361,65	13 264,02
Tilsammen	67 957,36	128 363,03	50 669,08	64 715,33	311 704,80

1) Her er ikke søn- og helligdage regnet med.

2) I opgaven er under Trondhjems landsfængsel og Lf. for Kvinder ogsaa medregnet indtægter og utgifter ved henholdsvis Trondhjems tvangsarbeidshus og Arbeids-
huset for Kvinder.

3) Herunder er medtatt de i tidligere regnskap opførte konti godtgjørelse for bolig
og kost og indtægter av Aakebergløkken.

Tabel 10 (forts.)	Bods- fængslet.	Akershus lf.	1) Trond- hjems lf.	1) Lf. for Kvinder.	1) Allelands- fængsler tilsammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Utgifter:					
Lønninger	75 583,95	102 165,55	66 630,26	43 105,44	287 485,20
Leiehjælp	8 899,50	2 233,50	5 743,55	11 841,75	28 718,30
Kost til fangerne	25 908,18	22 354,02	11 477,95	18 938,49	78 678,64
Klær til fangerne	5 465,68	4 681,30	3 217,73	3 741,29	17 106,00
Lys	6 481,65	3 560,92	1 576,65	3 188,11	14 807,33
Brænde	11 323,88	8 026,74	4 663,15	10 766,80	34 780,57
Renhold	6 952,77	5 021,50	2 322,04	4 491,49	18 787,80
Sykeutgifter	1 404,03	1 416,35	808,47	1 578,21	5 207,06
Understøttelse ved løsladelsen . . .	4 156,23	1 769,05	2 404,99	2 182,82	10 513,09
Inventar	3 890,69	2 324,36	1 499,63	3 044,13	10 758,81
Bygningerne	9 998,64	7 308,48	2 999,02	6 645,27	26 951,41
Materialer og redskaper til arbeids- driften	32 827,50	62 970,69	24 876,24	31 626,43	152 300,86
Fællesutsalget i Kristiania	6 241,00	6 241,00	-	1 783,13	14 265,13
Forskjellige utgifter 2)	5 774,62	2 668,45	2 231,74	2 831,03	13 505,84
Ekstraordinære utgifter	3 180,35	-	-	-	3 180,35
Tilsammen	208 088,67	232 741,91	130 451,42	145 764,39	717 046,39
Tilskud av statskassen	140 131,31	104 378,88	79 782,34	81 049,06	405 341,59
Utgifter pr. fange aarlig:					
Lønninger	471,11	803,19	998,36	320,06	581,99
Leiehjælp	53,82	17,56	86,06	87,93	58,14
Kost til fangerne	156,69	175,74	171,98	140,62	159,23
Klær til fangerne	33,06	36,80	48,21	27,78	34,63
Lys	39,20	27,99	23,62	23,67	29,98
Brænde	68,48	63,10	69,87	79,94	70,41
Renhold	42,05	39,48	34,79	33,35	38,03
Sykeutgifter	8,49	11,13	12,11	11,72	10,54
Understøttelse ved løsladelsen . . .	25,14	13,91	36,04	16,21	21,28
Inventar	23,53	18,27	22,47	22,60	21,78
Bygningerne	60,47	57,46	44,94	49,34	54,56
Fællesutsalget i Kristiania	37,74	49,06	-	13,24	28,88
Forskjellige utgifter	34,92	20,9-	33,44	21,02	27,34
Paa disse konti tilsammen	1 040,70	1 334,67	1 581,89	847,48	1 136,84
hvilket daglig pr. fange utgjør . . .	2,85	3,65	4,33	2,32	3,11
Av foranstaaende utgifter er dekket					
a. aarlig pr. fange:					
ved utbytte av arbeidsdriften	182,43	468,92	383,61	228,15	295,85
- andre inntægter	30,03	45,17	2,85	17,54	26,85
- tilskud av statskassen	828,24	820,58	1 195,42	601,79	814,14
b. daglig pr. fange:					
ved utbytte av arbeidsdriften	0,50	1,28	1,05	0,63	0,81
- andre inntægter	0,08	0,12	0,01	0,05	0,07
- tilskud av statskassen	2,27	2,25	3,27	1,64	2,23

1) Se note 2 foreg. side.

2) Herunder er medtat de i tidligere regnskap opførte konti vandavgift, skrivesaker og protokoller samt driften av Aakebergløkken.

Tabel 11. Fortegnelse over kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1 juli 1913.	Almindelige celler.	Fællesrum.	Større enkelt-rum.	Til-sammen fange-rum.	Bestyrer.	Regnskabsfører.
1. Kredsfængslerne.						
Kristiania	140	4	12	156	Særlig direktør. For tiden cand. jur. Thomas Segelke Thrap.	Skattefogden.
Kristiania kreds-fængsels annekst	138	-	-	138		
Skedsmo	43	-	-	43	Kristiania kreds-fængsels direktør.	Amtskassereren i Akershus.
Hamar	23	3	2	28	Politimesteren.	Amtskassereren i Hedemarken.
Eker	14	2	2	18	Sorenskriveren i Eker, Modum og Sigdal.	Amtskassereren i Buskerud.
Drammen	12	1	-	13	Politimesteren.	Skattefogden.
Skien	18	2	-	20	Politimesteren.	Amtskassereren i Bratsberg.
Kristiansand	15	2	2	19	Politimesteren.	Byfogden.
Stavanger A	12	1	2	15	Politimesteren.	Skifteforvalteren.
—»— B	7	1	2	10		
Bergen	30	3	5	38	Politimesteren.	Skattefogden.
Molde	8	1	1	10	Byfogden.	Byfogden.
Trondhjem A	18	2	1	21	Direktøren for Trondhjems landsfængsel.	Regnskabsføreren ved Trondhjems landsfængsel.
—»— B	12	1	1	14		
Bodø	7	1	2	10	Politimesteren.	Fogden i Salten.
Tromsø	12	1	1	14	Politimesteren	Amtskassereren i Tromsø.
Vadsø	8	1	-	9	Politimesteren i Tanen-Varanger.	Amtskassereren i Finmarken.
2. De større hjælpefængsler.						
Fredrikshald	12	1	-	13	Politimesteren.	Byfogden.
Sarpsborg	8	1	1	10	Politimesteren.	Byfogden.
Fredrikstad	8	1	1	10	Politimesteren.	Byfogden.
Moss	8	1	1	10	Politimesteren.	Byfogden.
Eidsberg	8	3	1	12	Fogden i Rakkestad.	Fogden i Rakkestad.
Kongsvinger	16	2	2	20	Politifuldmægtigen i Romerike og Vinger.	Amtskassereren i Hedemarken.
Gjøvik	21	3	2	26	Politimesteren i Vestoplandene.	Amtskassereren i Kristian.
Sel	20	2	-	22	Sorenskr. i Nordre Gudbrandsdalen.	Amtskassereren i Kristian.
Nordre Aurdal	13	2	-	15	Sorenskriveren i Valdres.	Amtskassereren i Kristian.
Hønefoss	8	1	1	10	Politimesteren i Ringerike.	Amtskassereren i Buskerud.
Nes	8	1	-	9	Sorenskriveren i Hallingdal.	Amtskassereren i Buskerud.
Kongsberg	8	2	1	11	Politimesteren.	Amtskassereren i Buskerud.

Tabel 11. Fortegnelse over kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1 juli 1913. (forts.)	Almindelige celler.	Fællesrum.	Større enkelt-rum.	Til-sammen fange-rum.	Bestyrer.	Regnskabsfører.
Sande	9	1	1	11	Politifuldmægtigen i Nordre Jarlsberg.	Amtskassereren i Jarlsberg og Larvik.
Holmestrand	5	-	1	6	Politifuldmægtigen i Nordre Jarlsberg.	Amtskassereren i Jarlsberg og Larvik.
Horten	11	1	2	14	Politimesteren i Nordre Jarlsberg.	Amtskassereren i Jarlsberg og Larvik.
Sem	16	3	1	20	Politimesteren i Tønsberg.	Amtskassereren i Jarlsberg og Larvik.
Tønsberg	7	1	1	9	Politimesteren.	Byfogden.
Sandefjord	4	1	1	6	Byfogden.	Byfogden.
Larvik	10	1	1	12	Politimesteren.	Byfogden.
Porsgrund	1	1	1	3	Politimesteren i Telemarken.	Amtskassereren i Bratsberg.
Brevik	1	1	1	3	Sorenskriveren i Bamle.	Amtskassereren i Bratsberg.
Stathelle	2	1	-	3	Sorenskriveren i Bamle.	Amtskassereren i Bratsberg.
Langesund	3	1	1	5	Sorenskriveren i Bamle.	Amtskassereren i Bratsberg.
Kragerø	4	1	-	5	Politimesteren.	Amtskassereren i Bratsberg.
Arendal	14	2	2	18	Politimesteren.	Byfogden.
Mandal	4	1	1	6	Politimesteren i Lister og Mandal.	Amtskassereren i Lister og Mandal.
Flekkefjord	2	1	1	4	Sorenskriveren i Flekkefjord.	Amtskassereren i Lister og Mandal.
Lervik	10	1	-	11	Sorenskriveren i Søndhordland.	Amtskassereren i Søndre Bergenhus.
Vossevangen	10	1	-	11	Sorenskriveren i Hardanger og Voss.	Amtskassereren i Søndre Bergenhus.
Vik	12	1	-	13	Politimesteren i Sogn.	Amtskassereren i Nordre Bergenhus.
Aalesund	16	1	1	18	Politimesteren.	Byfogden.
Kristiansund	12	1	1	14	Politimesteren.	Byfogden.
Stenkjær	8	1	2	11	Politimesteren i Indtrøndelagen.	Amtskassereren i Nordre Trondhjem.
Namsos	6	-	-	6	Politimesteren i Namdalen.	Amtskassereren i Nordre Trondhjem.
Kabelvaag	8	1	1	10	Politimesteren i Lofoten og Vesteraalen.	Amtskassereren i Nordland.
Hammerfest	5	1	1	7	Politimesteren i Vestfinmarken.	Byfogden.
Tils.	839	72	64	975		

De tidligere hjælpefængsler i Stavanger og Trondhjem gik fra 1 juli 1913 over til kreds fængsel under navn av Stavanger kreds fængsel afdeling B og Trondhjems kreds fængsel afdeling B. I foranstaaende tabel er de imidlertid blit ført op under hjælpefængslerne (nr. 38 og 44). Naar de rettelig tages med under kreds fængslerne, stiller tallene sig saaledes for hver av grupperne „Kreds fængslerne“ (sum I) og „de større hjælpefængsler“ (sum II).

	Kreds fængslerne.		De større hjælpefængsler.	
	M.	K.	M.	K.
Hensittende ved driftsaarets begyndelse.				
A. Straffanger:				
1. Fanger som har utstaat frihetsstraf fordi de ikke har betalt bøter . . .	163	11	23	1
2. Andre fanger som har utstaat frihetsstraf	86	7	28	2
3. Tilsammen	249	18	51	3
B. Andre fanger	128	23	27	1
C. Ialt	377	41	78	4
Indkommet i driftsaarets løp.				
A. Straffanger:				
1. Fanger som har utstaat frihetsstraf fordi de ikke har betalt bøter . . .	7 876	411	2 840	46
2. Andre fanger som har utstaat frihetsstraf	1 587	115	848	24
3. Tilsammen	9 463	526	3 688	70
B. Andre fanger	3 518	409	1 266	51
C. Ialt	12 981	935	4 954	121
Samlet antal fanger i driftsaaret.				
A. Straffanger:				
1. Fanger som har utstaat frihetsstraf fordi de ikke har betalt bøter . . .	8 039	422	2 863	47
2. Andre fanger som har utstaat frihetsstraf	1 673	122	876	26
3. Tilsammen	9 712	544	3 739	73
B. Andre fanger	3 646	432	1 293	52
C. Ialt	13 358	976	5 032	125

Kredsfængslerne og de større hjælpfængsler 1913-1914.

Nr.	De forskjellige slags straffanger.	Av straffanger som utstod frihetsstraf, fordi de ikke hadde betalt bøter							Av straffanger som forøvrig utstod frihetsstraf							Av det samlede antal straffanger							Nr.			
		utholdt							utholdt							utholdt										
		almindelig fængsel.		fængsel paa vand og brød.		fængsel med haardt natteleie.		militær arrest.	almindelig fængsel.		fængsel paa vand og brød.		fængsel med haardt natteleie.		hefte.	militær arrest.	almindelig fængsel.		fængsel paa vand og brød.		fængsel med haardt natteleie.			hefte.	militær arrest.	
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		M.	K.	M.
I. Kredsfængslerne.																										
1	Kristiania	603	66	3 226	95	10	-	-	508	61	396	21	22	1	4	-	108	1 111	127	3 622	116	32	1	4	-	108
2	Hamar	83	23	116	12	-	-	-	47	8	35	1	1	-	-	-	22	130	31	151	13	1	-	-	-	22
3	Drammen	3	-	670	21	-	-	-	3	-	16	-	3	-	-	-	28	6	-	686	21	3	-	-	-	28
4	Skien	54	12	724	35	-	-	-	38	2	31	3	2	-	-	-	16	92	14	755	38	2	-	-	-	16
5	Kristiansand	8	-	380	19	-	-	-	32	-	35	1	3	-	-	-	27	40	-	415	20	3	-	-	-	27
6	Stavanger	37	42	169	12	1	-	-	49	3	35	3	-	-	-	-	41	86	45	204	15	1	-	-	-	41
7	Bergen	424	44	691	28	-	-	-	94	14	56	3	2	-	-	-	11	518	58	747	31	2	-	-	-	11
8	Molde	4	-	6	-	-	-	-	16	-	5	-	-	-	-	-	5	20	-	11	-	-	-	-	-	5
9	Trondhjem	54	18	459	20	2	-	-	71	6	76	5	2	-	-	-	57	125	24	535	25	4	-	-	-	57
10	Bodø	10	1	17	-	-	-	-	17	3	8	-	-	-	-	-	27	4	25	-	-	-	-	-	-	10
11	Tromsø	25	4	111	-	-	-	-	24	2	20	-	-	-	-	-	17	49	6	131	-	-	-	-	-	17
12	Vadse	12	1	27	-	-	-	-	8	-	14	-	-	-	-	-	10	20	1	41	-	1	-	-	-	10
I. Tilsammen		1 317	211	6 596	242	13	-	-	907	99	727	37	36	1	4	-	342	2 224	310	7 323	279	49	1	4	-	342
II. De større hjælpfængsler.																										
13	Fredrikshald	11	-	45	1	-	-	-	27	-	35	-	-	-	-	-	9	38	-	80	1	-	-	-	-	9
14	Sarpsborg	47	2	255	1	-	-	-	13	-	18	-	-	-	-	-	6	60	2	273	1	-	-	-	-	6
15	Fredrikstad	18	-	188	1	-	-	-	24	5	25	2	2	-	-	-	76	42	5	213	3	2	-	-	-	76
16	Moss	3	1	63	1	-	-	-	5	-	6	-	-	-	-	-	19	8	1	69	1	-	-	-	-	19
17	Eidsberg	3	-	5	-	-	-	-	12	-	5	1	-	-	-	-	12	15	-	10	1	-	-	-	-	12
18	Kongsvinger	3	-	25	-	-	-	-	14	-	16	-	1	-	-	-	9	17	-	41	-	1	-	-	-	9
19	Gjøvik	24	1	24	1	-	-	-	18	-	7	-	1	-	-	-	3	42	1	31	1	1	-	-	-	3
20	Sel	1	-	5	-	-	-	-	5	-	3	-	-	-	-	-	10	6	-	8	-	-	-	-	-	10
21	Hønefoss	4	-	51	1	-	-	-	10	-	12	-	-	-	-	-	15	14	-	63	1	-	-	-	-	15
22	Nes	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	4	1	-	1	-	-	-	-	-	4
23	Kongsberg	5	-	112	3	-	-	-	3	-	5	-	-	-	1	-	7	8	-	117	3	-	1	-	-	7
24	Holmestrand	8	-	62	1	-	-	-	3	-	8	-	-	-	-	-	3	11	-	70	1	-	-	-	-	3
25	Horten	2	3	71	-	-	-	-	15	-	41	-	7	-	-	-	66	17	3	112	-	7	-	-	-	66
26	Sem	5	-	186	2	-	-	-	37	1	57	3	-	-	-	-	4	42	1	243	5	-	-	-	-	4
27	Tonsberg	3	-	297	5	-	-	-	8	2	25	3	-	-	-	-	1	11	2	322	8	-	-	-	-	1
28	Sandefjord	6	-	315	3	1	-	-	7	-	10	-	-	-	-	-	3	13	-	325	3	1	-	-	-	3
29	Larvik	12	-	211	8	-	-	-	21	-	17	-	-	-	-	-	4	33	-	228	8	-	-	-	-	4
30	Porsgrund	8	-	55	2	-	-	-	1	-	2	1	-	-	-	-	5	9	-	57	3	-	-	-	-	5
31	Brevik	6	1	56	2	-	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	2	8	1	60	2	-	-	-	-	2
32	Stathelle	1	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	1	-	-	-	-	-	2
33	Langesund	1	-	3	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	2	1	1	5	-	-	-	-	-	2
34	Kragersø	8	-	56	-	-	-	-	4	-	3	-	-	-	-	-	-	12	-	59	-	-	-	-	-	8
35	Arendal	49	1	284	-	-	-	-	17	2	9	-	-	-	-	-	5	66	3	293	-	-	-	-	-	5
36	Mandal	7	-	13	-	-	-	-	7	-	4	-	-	-	-	-	-	14	-	17	-	-	-	-	-	7
37	Flekkefjord	1	-	13	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	2	3	-	14	-	-	-	-	-	2
38	Stavanger	59	-	276	-	-	-	-	25	-	16	-	1	-	-	-	-	84	-	292	-	1	-	-	-	25
39	Lervik	5	-	1	-	-	-	-	6	2	-	-	-	-	-	-	1	11	2	21	-	-	-	-	-	1
40	Vossevangen	2	-	14	-	-	-	-	21	2	11	1	-	-	-	-	3	23	2	25	1	-	-	-	-	3
41	Vik	2	1	2	-	-	-	-	24	1	5	1	-	-	-	-	-	26	2	7	1	-	-	-	-	2
42	Aalesund	22	-	76	1	-	-	-	28	2	19	1	-	-	-	-	7	50	2	96	2	-	-	-	-	7
43	Kristiansund	37	2	80	1	-	-	-	7	-	12	-	-	-	-	-	8	44	2	92	1	-	-	-	-	8
44	Trondhjem	22	6	124	11	-	-	-	30	2	43	3	-	1	-	-	16	52	8	167	14	-	1	-	-	16
45	Stenkjær	-	-	4	-	-	-	-	5	-	8	-	-	-	-	-	8	5	-	12	-	-	-	-	-	8
46	Namsos	-	-	2	-	-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	2	3	-	5	-	-	-	-	-	2
47	Kabelvaag	1	1	9	-	-	-	-	9	-	14	1	-	-	-	-	3	10	1	23	1	-	-	-	-	3
48	Hammerfest	4	1	25	-	-	-	-	8	1	18	-	-	-	-	-	11	12	2	43	-	-	-	-	-	11
II. Tilsammen		390	20	3 019	45	1	-	-	422	21	465	17	12	-	2	-	326	812	41	3 484	62	13	-	2	-	326
Sum av I og II		1 707	231	9 615	287	14	-	-	1 329	120	1 192	54	48	1	6	-	668	3 036	351	10 807	341	62	1	6	-	668

De tidligere hjelpefængsler i Stavanger og Trondhjem gik fra 1 juli 1913 over til kreds fængsel under navn av Stavanger kreds fængsel afdeling B og Trondhjems kreds fængsel afdeling B. I foranstaaende tabel er de imidlertid blit ført op under hjelpefængslerne (nr. 38 og 44). Naar de rettelig tages med under kreds fængslerne, stiller tallene sig saaledes for hver av grupperne „Kreds fængslerne“ (sum I) og „de større hjelpefængsler“ (sum II).

	Kreds fængslerne.		De større hjelpefængsler.	
	M.	K.	M.	K.
Av straffanger som utstod frihetsstraf, fordi de ikke hadde betalt bøter, utholdt				
almindelig fængsel	1 398	217	309	14
fængsel paa vand og brød	6 996	253	2 619	34
fængsel med haardt natteleie.	13	-	1	-
militær arrest.	-	-	-	-
Av straffanger som forøvrig utstod frihetsstraf, utholdt				
almindelig fængsel	962	101	367	19
fængsel paa vand og brød	786	40	406	14
fængsel med haardt natteleie.	37	1	11	-
hefte	5	-	1	-
militær arrest	358	-	310	-
Av det samlede antal straffanger utholdt				
almindelig fængsel.	2 360	318	676	33
fængsel paa vand og brød	7 782	293	3 025	48
fængsel med haardt natteleie	50	1	12	-
hefte	5	-	1	-
militær arrest.	358	-	310	-

De tidligere hjelpefængsler i Stavanger og Trondhjem gik fra 1 juli 1913 over til kreds fængsel under navn av Stavanger kreds fængsel afdeling B og Trondhjems kreds fængsel afdeling B. I foranstaaende tabel er de imidlertid blit ført op under hjelpefængslerne (nr. 38 og 44). Naar de rettelig tages med under kreds fængslerne, stiller tallene sig saaledes for hver av grupperne „Kreds fængslerne“ (sum I) og „de større hjelpefængsler“ (sum II).

	Kreds fængslerne.			De større hjelpefængsler.		
	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
A. Straffanger.						
1. Fanger som utstod frihetsstraff fordi de ikke hadde betalt bøter.						
Almindelig fængsel	19 577	3 965		3 023	117	
Fængsel paa vand og brød	34 285	1 432		9 391	127	
Fængsel med haardt natteleie	159	-		6	-	
Militær arrest	-	-		-	-	
Tilsammen	54 021	5 397		12 420	244	
2. Fanger som forøvrig utstod frihetsstraf.						
Almindelig fængsel	28 618	3 195		9 899	497	
Fængsel paa vand og brød	8 299	394		4 262	160	
Fængsel med haardt natteleie	538	18		72	-	
Hefte	67	-		20	-	
Militær arrest	1 792	-		1 508	-	
Tilsammen	39 314	3 607		15 761	657	
3. Straffanger tilsammen.						
Almindelig fængsel	48 195	7 160		12 922	614	
Fængsel paa vand og brød	42 584	1 826		13 653	287	
Fængsel med haardt natteleie	697	18		78	-	
Hefte	67	-		20	-	
Militær arrest	1 792	-		1 508	-	
Tilsammen	93 335	9 004		23 181	901	
B. Andre fanger	54 929	7 450		13 777	552	
C. Ialt	148 264	16 454	164 718	41 958	1 453	43 411

Nr.	Tabel 15. Middeltal av fanger og høieste fangetal.	Middeltal.									Høieste fangetal av alle slags fanger underrett.
		A. Straf- fanger.			B. Andre fanger.			C. I alt.			
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	
I. Kredsfængslerne.											
1	Kristiania	147,87	12,68	160,55	88,64	14,76	103,40	236,51	27,44	263,95	320
2	Hamar	7,65	3,62	11,27	3,50	0,31	3,81	11,15	3,93	15,08	28
3	Drammen	8,00	0,23	8,23	5,66	0,21	5,87	13,66	0,44	14,10	27
4	Skien	15,09	1,11	16,20	6,16	0,24	6,40	21,25	1,35	22,60	30
5	Kristiansand	7,11	0,21	7,32	5,52	0,24	5,76	12,63	0,45	13,08	23
6	Stavanger A	7,85	1,43	9,28	2,37	0,84	3,21	10,22	2,27	12,49	20
7	— B	5,76	-	5,76	4,31	-	4,31	10,07	-	10,07	15
8	Bergen	25,19	3,02	28,21	15,76	1,94	17,70	40,95	4,96	45,91	53
9	Molde	3,32	-	3,32	0,47	-	0,47	3,79	-	3,79	12
10	Trondhjem A	14,16	1,24	15,40	3,10	0,42	3,52	17,26	1,66	18,92	33
11	— B	5,03	0,44	5,47	9,38	0,58	9,96	14,41	1,02	15,43	20
12	Bodø	2,75	0,41	3,16	3,05	0,77	3,82	5,80	1,18	6,98	15
13	Tromsø	3,98	0,21	4,19	1,45	0,04	1,49	5,43	0,25	5,68	12
14	Vadsø	1,95	0,07	2,02	1,12	0,05	1,17	3,07	0,12	3,19	12
	I. Tilsammen	255,71	24,67	280,38	150,49	20,40	170,89	406,20	45,07	451,27	
II De større hjælpfængsler.											
15	Fredrikshald	3,01	0,01	3,02	1,95	0,02	1,97	4,96	0,03	4,99	11
16	Sarpsborg	4,52	0,03	4,55	1,88	0,01	1,89	6,40	0,04	6,44	14
17	Fredrikstad	6,26	0,38	6,64	2,12	0,18	2,30	8,38	0,56	8,94	21
18	Moss	1,31	0,03	1,34	1,44	0,01	1,45	2,75	0,04	2,79	10
19	Eidsberg	1,65	0,03	1,68	0,95	-	0,95	2,60	0,03	2,63	6
20	Kongsvinger	2,96	-	2,96	0,35	0,11	0,46	3,31	0,11	3,42	13
21	Gjøvik	2,77	0,01	2,78	0,99	0,01	1,00	3,76	0,02	3,78	15
22	Sel	0,63	-	0,63	0,20	-	0,20	0,83	-	0,83	4
23	Hønefoss	1,20	0,01	1,21	1,66	0,07	1,73	2,86	0,08	2,94	11
24	Nes	0,16	-	0,16	0,31	-	0,31	0,47	-	0,47	2
25	Kongsberg	1,40	0,02	1,42	1,23	0,01	1,24	2,63	0,03	2,66	8
26	Holmestrand	0,74	0,01	0,75	0,74	0,01	0,75	1,48	0,02	1,50	11
27	Horten	3,42	0,08	3,50	1,69	0,05	1,74	5,11	0,13	5,24	20
28	Sem	6,97	0,22	7,19	0,26	0,06	0,32	7,23	0,28	7,51	20
29	Tønsberg	3,87	0,25	4,12	2,63	0,07	2,70	6,50	0,32	6,82	13
30	Sandefjord	3,62	0,02	3,64	1,95	0,01	1,96	5,57	0,03	5,60	15
31	Larvik	5,45	0,08	5,53	0,67	-	0,67	6,12	0,08	6,20	16
32	Porsgrund	1,27	0,05	1,32	1,46	0,02	1,48	2,73	0,07	2,80	6
33	Brevik	0,79	0,02	0,81	0,38	0,01	0,39	1,17	0,03	1,20	9
34	Stathelle	0,20	-	0,20	0,07	-	0,07	0,27	-	0,27	6
35	Langesund	0,11	0,03	0,14	0,57	0,10	0,67	0,68	0,13	0,81	3
36	Kragero	1,04	-	1,04	0,20	-	0,20	1,24	-	1,24	5
37	Arendal	5,47	0,26	5,73	1,54	0,25	1,79	7,01	0,51	7,52	18
38	Mandal	0,80	-	0,80	0,78	-	0,78	1,58	-	1,58	9
39	Flekkefjord	0,30	-	0,30	0,29	0,03	0,32	0,59	0,03	0,62	5

Nr	Tabel 15. (forts.).	Middeltal.									Høieste fangel av alle slags fanger underrett.
		A. Straf- fanger.			B. Andre fanger.			C. Ialt.			
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	
40	Lervik	1,01	0,15	1,16	-	-	-	1,01	0,15	1,16	9
41	Vossevangen	3,08	0,28	3,36	2,18	0,14	2,32	5,26	0,42	5,68	12
42	Vik	3,88	0,09	3,97	0,28	-	0,28	4,16	0,09	4,25	12
43	Aalesund	4,07	0,03	4,15	2,79	0,10	2,89	6,86	0,18	7,04	15
44	Kristiansund	2,36	0,06	2,42	1,85	0,01	1,86	4,21	0,07	4,28	9
45	Stenkjær	0,59	-	0,59	0,38	0,01	0,39	0,97	0,01	0,98	8
46	Namsos	0,41	-	0,41	0,29	-	0,29	0,70	-	0,70	2
47	Kabelvaag	0,53	0,07	0,60	2,57	0,23	2,80	3,10	0,30	3,40	7
48	Hammerfest	1,36	0,20	1,56	1,09	-	1,09	2,45	0,20	2,65	10
	II. Tilsammen	77,21	2,47	79,68	37,74	1,52	39,26	114,95	3,99	118,94	
	Sum av I og II	332,92	27,14	360,06	188,23	21,92	210,15	521,15	49,06	570,21	

Tabel 16. Den tid de fra kredsfængslerne og de større hjælpefængsler i driftsaaret utgaaede straffanger har siddet i straf. ¹⁾	Fanger					
	som utstod frihetsstraf, fordi de ikke hadde betalt bøter.		som forøvrig utstod frihetsstraf.		i alt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
1— 2 dage	2 772	77	131	2	2 903	79
3— 5 —	4 326	128	380	6	4 706	134
6— 10 —	2 294	116	710	26	3 004	142
11— 15 —	644	40	263	13	907	53
16— 20 —	227	14	168	11	395	25
21— 30 —	268	33	232	21	500	54
31— 60 —	189	43	324	32	513	75
61— 90 —	24	8	119	13	143	21
91—120 —	2	1	65	6	67	7
Over 120 —	-	1	14	3	14	4
Tilsammen	10 746	461	2 406	133	13 152	594

Tabel 17. Fangernes alder i kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1913—14 ²⁾ .	Straffanger.		Andre fanger.		Tilsammen.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	Under 14 aar	-	-	6	-	6
14 aar til 17 aar	167	6	318	20	485	26
18 aar til 20 aar	989	51	587	86	1 576	137
21 aar og mere	12 295	560	4 028	378	16 323	938
Tilsammen	13 451	617	4 939	484	18 390	1 101

¹⁾ For de ved driftsaarets begyndelse hensittende og i aarets løp utgaaede fanger er tat med ogsaa den del av straffetiden som ligger før driftsaarets begyndelse. Naar der er gjort fradrag for varetægtsfængsling, er alene tat hensyn til den straffetid som fremkommer efter avkortningen.

²⁾ Opgaven gjælder saavel de ved driftsaarets begyndelse hensittende som de i driftsaarets løp indkomne fanger. For de første er tat hensyn til alderen 1 juli 1913, for de sidste alderen ved indkomsten.

Tabel 18. Indtægter og udgifter. ¹⁾	A Indtægter.		
	Arbejdsdriften.	Forskjellige indtægter.	Tilsammen.
I. Kredsfængslerne.			
Kristiania	17 957,73	4 444,36	22 402,09
Skedsmo	-	4,00	4,00
Hamar	1 651,03	409,75	2 060,78
Eker	-	350,00	350,00
Drammen	-	86,50	86,50
Skien	1 447,44	-	1 447,44
Kristiansand	623,65	184,00	807,65
Stavanger	384,56	1 588,63	1 973,19
Bergen	2 616,42	593,60	3 210,02
Molde	421,25	1 031,00	1 452,25
Trondhjem	7 842,08	3 628,13	11 500,21
Bodø	1 565,79	19,00	1 584,79
Tromsø	396,71	12,00	408,71
Vadsø	886,85	546,00	1 432,85
I. Tilsammen	35 793,51	12 926,97	48 720,48
II. De større hjælpfængsler.			
Fredrikshald	101,34	180,00	281,34
Sarpsborg	204,24	926,00	1 130,24
Fredrikstad	325,05	816,39	1 141,44
Moss	105,00	811,73	916,73
Eidsberg	123,30	3 930,00	4 053,30
Kongsvinger	226,40	457,00	683,40
Gjøvik	70,66	51,00	121,66
Sel	25,33	-	25,33
Hønefoss	55,80	422,64	478,44
Nes	8,00	9,00	17,00
Kongsberg	34,00	-99,35	133,35
Sande	-	18,00	18,00
Holmestrand	31,10	473,00	504,10
Horten	259,31	645,00	904,31
Sem	277,47	66,00	343,47
Tønsberg	49,40	284,70	334,10
Sandefjord	74,73	100,40	175,13
Larvik	30,78	447,48	478,26
Porsgrund	-	-	-
Brevik	-	98,00	98,00
Stathelle	-	56,00	56,00
Langesund	25,00	233,00	258,00
Kragerø	4,00	96,50	100,50
Arendal	618,50	1,00	619,50
Mandal	137,10	69,00	206,10
Flekkefjord	143,70	51,00	194,70
Lervik	-	161,00	161,00
Vossevangen	526,65	90,00	616,65
Vik	7,96	-	7,96
Aalesund	543,70	1 191,45	1 735,15
Kristiansund	222,43	840,06	1 062,49
Stenkjær	109,75	42,00	151,75
Namsos	33,70	18,00	51,70
Sannes	-	10,00	10,00
Kabelvaag	168,37	6,00	174,37
Hammerfest	78,00	-	78,00
II. Tilsammen	4 620,77	12 700,70	17 321,47
Sum av I og II	40 414,28	25 627,67	66 041,95

¹⁾ Tabellen er tat ind efter de fra Revisionsdepartementet mottagne regnskapsudrag.

Nr.	Tabel 18. (Forts.).	B. Ut-		
		Lønninger.	Leiehjælp.	Kost.
	I. Kredsfængslerne.	Kr.	Kr.	Kr.
1	Kristiania	68 749,50	14 142,34	42 458,94
2	Skedsmo	-	-	-
3	Hamar	3 916,65	1 707,10	3 777,53
4	Eker	-	-	-
5	Drammen	2 500,00	1 433,36	3 491,66
6	Skien	2 600,00	1 646,80	6 639,75
7	Kristiansand	3 662,49	384,60	2 686,40
8	Stavanger	7 882,86	582,71	4 285,65
9	Bergen	14 800,00	946,00	8 926,48
10	Molde	3 587,00	42,00	1 143,95
11	Trondhjem	13 075,00	1 916,20	6 287,70
12	Bodø	3 155,02	494,00	1 891,15
13	Tromsø	2 899,92	82,30	1 553,89
14	Vadsø	1 850,00	1 236,00	883,93
	I. Tilsammen	128 678,44	24 613,41	84 027,03
	II. De større hjælpefængsler.			
15	Fredrikshald	2 000,00	6,40	1 454,00
16	Sarpsborg	3 775,00	10,40	1 184,60
17	Fredrikstad	3 900,00	249,30	1 781,48
18	Moss	2 400,00	258,20	595,90
19	Eidsberg	1 800,00	1 208,00	615,00
20	Kongsvinger	2 400,00	932,50	631,45
21	Gjøvik	2 000,00	975,00	843,20
22	Sel	800,00	-	235,10
23	Hønefoss	2 400,00	20,80	634,60
24	Nes	800,00	18,00	125,60
25	Kongsberg	2 000,00	239,20	484,80
26	Sande	-	-	-
27	Holmestrand	650,00	3,70	436,80
28	Horten	2 400,00	936,80	1 116,55
29	Sem	960,00	1 177,74	2 194,40
30	Tønsberg	1 400,00	78,50	1 962,20
31	Sandefjord	400,00	7,20	1 620,00
32	Larvik	4 225,00	22,50	1 153,82
33	Porsgrund	680,00	18,60	813,15
34	Brevik	-	5,60	331,20
35	Stathelle	-	-	77,60
36	Langesund	200,00	37,60	238,40
37	Kragerø	1 200,00	60,00	359,20
38	Arendal	3 459,15	167,30	1 677,60
39	Mandal	700,00	8,00	451,45
40	Flekkefjord	458,00	77,60	189,60
41	Lervik	760,00	42,40	337,48
42	Vossevangen	1 200,00	723,67	1 552,42
43	Vik	800,00	407,20	1 248,00
44	Aalesund	3 995,08	204,00	1 793,50
45	Kristiansund	3 500,00	19,20	1 057,76
46	Stenkjær	800,60	299,60	235,80
47	Namsos	860,00	20,00	204,00
48	Sannes	-	-	-
49	Kabelvaag	2 400,00	84,70	797,70
50	Hammerfest	1 950,00	57,60	682,62
	II. Tilsammen	47 332,23	8 407,31	29 116,98
	Sum av I og II	176 010,67	33 020,72	113 144,01

gifter.					Nr.
Lys og brænde.	Bygningerne.	Arbejdsdriften.	Andre udgifter.	Tilsammen.	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
16 317,55	44 271,06	11 539,95	23 072,01	220 551,35	1
568,25	547,99	-	581,78	1 698,02	2
1 884,33	1 598,35	435,25	2 097,45	15 416,66	3
-	81,00	-	288,61	369,61	4
1 818,85	472,56	-	1 570,07	11 286,50	5
1 878,89	463,58	848,14	1 343,87	15 421,03	6
1 689,79	600,65	321,75	1 231,62	10 577,30	7
2 688,35	1 171,48	95,53	1 753,51	18 460,09	8
3 699,02	2 198,12	1 400,90	3 359,39	35 329,91	9
871,03	741,88	115,46	1 253,15	7 754,47	10
3 070,49	2 506,63	5 691,11	3 397,50	35 944,63	11
1 052,67	1 097,09	597,43	1 548,27	9 835,63	12
1 192,97	421,64	302,53	1 173,45	7 626,70	13
1 023,50	1 975,69	488,87	1 254,45	8 712,44	14
37 755,69	58 147,72	21 836,92	43 925,13	398 984,34	
1 003,31	2 490,49	87,73	521,86	7 563,79	15
689,80	331,59	135,47	1 031,17	7 158,03	16
1 242,53	542,14	181,11	2 111,14	10 007,70	17
853,76	698,71	27,50	1 216,51	6 080,58	18
410,91	3 701,32	14,08	701,42	8 450,73	19
1 020,07	606,29	40,06	463,15	6 093,52	20
1 850,54	184,41	11,97	891,74	6 756,86	21
391,11	167,35	1,30	206,28	1 801,14	22
839,20	1 463,69	-	597,43	5 955,72	23
474,85	108,85	-	196,86	1 724,16	24
544,00	2 138,89	-	628,07	6 034,96	25
-	960,55	-	156,34	1 116,89	26
480,49	819,14	-	358,47	2 748,60	27
886,56	1 491,31	-	862,96	7 694,18	28
528,55	273,19	43,43	768,97	5 946,28	29
530,00	1 519,05	3,04	886,71	6 379,50	30
527,24	598,49	51,12	369,92	3 573,97	31
1 142,89	683,11	35,00	504,74	7 767,06	32
460,00	129,00	-	481,68	2 582,43	33
90,00	82,10	-	227,12	736,02	34
104,00	76,32	-	169,90	427,82	35
150,00	213,95	6,05	377,14	1 223,14	36
562,69	276,30	-	652,98	3 111,17	37
1 018,36	403,15	138,73	834,23	7 698,52	38
354,61	346,00	4,35	397,52	2 261,93	39
350,90	212,35	77,09	166,17	1 531,71	40
324,09	36,04	-	236,87	1 736,88	41
907,16	875,92	205,14	1 138,52	6 602,83	42
557,82	473,81	-	945,32	4 432,15	43
2 235,64	1 197,85	259,31	1 331,19	11 016,57	44
1 219,82	600,10	115,03	705,54	7 217,45	45
422,65	155,93	51,60	654,54	2 680,12	46
447,45	743,64	35,81	217,80	2 528,71	47
-	-	-	-	-	48
715,00	43,70	6,10	600,90	4 653,10	49
741,00	1 251,73	97,04	574,71	5 354,70	50
24 077,01	25 901,46	1 628,06	22 185,87	158 648,92	
61 832,70	84 049,18	23 464,98	66 111,00	557 633,26	

Tabel 19. Fortegnelse over de 1 juli 1913 bestaaende smaafængsler.

Beliggenhet.	Antal fange- rum.	Beliggenhet.	Antal fange- rum.	Beliggenhet.	Antal fange- rum.
Akershus amt.		Nedenes amt.		Jølster	1
Drøbak	4	Risør	4	Førde	1
Vestby (Hølen)	2	Tvedestrand	4	Kinn og Vevring	1
Høland	2	Grimstad	4	Bremanger	1
Enebak	2	Lillesand	2	Selje	1
Ullensaker	2	Hornnes	5	Daviken	1
Nes	1	Valle	1	Eid	1
Eidsvold	2			Hornindalen	1
Nannestad	2	Lister og Mandals amt.		Gloppen	1
Hurdalen	2	Farsund	3	Stryn	1
Hedemarkens amt.		Øvrebø	1	Søndre Trondhj. amt.	
Hof (Solør)	9	Søgne	1	Røros	6
Elverum	5	Bjelland	1		
Trysil	2	Aaseral	1	Nordre Trondhj. amt.	
Øvre Rendalen	1	Nordre Undal	1	Stjørdalen	3
Tønset	2	Søndre Undal (Spangereid)	1	Levanger	7
Tolgen	2	Lyngdal	1		
		Siredalen	1	Nordlands amt.	
Kristians amt.		Stavanger amt.		Brønnøy	2
Lillehammer	5	Haugesund	8	Vefsn	1
Lesje	2	Egersund	3	Hemnes	2
Lom	2	Sandnes	2	Mo	2
Nordre Aurdal	15	Nordre Bergenhus amt.		Fauske	2
Jevnaker	4	Jostedalen	1	Saltdalen	2
Brandbu	3	Lyster	1		
Søndre Land	2	Hafslo	3	Tromsø amt.	
Nordre Land	2	Aardal	2	Ibbestad	2
Bratsberg amt.		Lærdal	1		
Lunde	1	Sogndal	1	Finmarkens amt.	
Bø	1	Aurland	1	Vardø	8
Notodden	2	Nærøen	1	Kautokeino	2
Tinn	1	Leikanger	1	Alten	3
Gransherred	1	Kirkebø	1	Karasjok	2
Seljord	2	Lavik	1	Tanen	2
Kviteseid	1	Gulen	1	Polmak	1
Nissedal	1	Sulen	1		
Fyresdal	2	Hyllestad	1		
Mo	1	Askvold	1		
Laardal	1	Fjaler	1		
Vinje	1	Gaular	1		
Rauland	1				
				Tils.	212

Tabel 20. Antallet av fanger og fangedage i smaaefængslerne i 1913—1914.	Varetaegtsfanger.				Straffanger.				Samlet fangetal.				
	Antal fanger.		Antal dage.		Antal fanger.		Antal dage.		Antal fanger.		Antal dage.		
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	Tils.
Drøbak	16	1	363	8	16	-	105	-	32	1	468	8	476
Ullensaker	2	-	25	-	-	-	-	-	2	-	25	-	25
Nes	4	-	4	-	-	-	-	-	4	-	4	-	4
Nannestad	2	-	31	-	-	-	-	-	2	-	31	-	31
Hof (Solør)	7	1	82	13	-	-	-	-	7	1	82	13	95
Elverum	20	-	299	-	7	-	43	-	27	-	342	-	342
Trysil	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Øvre Rendalen	1	-	78	-	-	-	-	-	1	-	78	-	78
Tonset	10	-	202	-	-	-	-	-	10	-	202	-	202
Lillehammer	21	-	21	-	-	-	-	-	21	-	21	-	21
Jevnaker	6	-	6	-	-	-	-	-	6	-	6	-	6
Brandbu	8	-	75	-	-	-	-	-	8	-	75	-	75
Søndre Land	1	-	24	-	-	-	-	-	1	-	24	-	24
Nordre Land	1	-	25	-	-	-	-	-	1	-	25	-	25
Notodden	188	11	865	18	-	-	-	-	188	11	865	18	883
Rjukan	142	4	532	10	43	-	238	-	185	4	770	10	780
Kviteseid	3	-	23	-	-	-	-	-	3	-	23	-	23
Risør	7	-	31	-	-	-	-	-	7	-	31	-	31
Tvedestrand	6	-	35	-	-	-	-	-	6	-	35	-	35
Grimstad	16	3	64	32	-	-	-	-	10	3	64	32	96
Lillesand	1	-	9	-	-	-	-	-	1	-	9	-	9
Hornnes	8	-	53	-	4	-	13	-	12	-	66	-	66
Farsund	3	-	5	-	-	-	-	-	3	-	5	-	5
Haugesund	97	9	635	41	129	3	286	3	226	12	921	44	965
Egersund	11	1	137	1	32	-	79	-	43	1	216	1	217
Sandnes	2	-	2	-	-	-	-	-	2	-	2	-	2
Hyllestad	1	3	3	50	-	-	-	-	1	3	3	50	53
Askvold	1	-	6	-	-	-	-	-	1	-	6	-	6
Kinn og Vevring	2	-	2	-	-	-	-	-	2	-	2	-	2
Røros	7	-	72	-	7	-	31	-	14	-	103	-	103
Stjordalen	7	-	12	-	-	-	-	-	7	-	12	-	12
Levanger	17	1	294	36	7	-	47	-	24	1	341	36	377
Brønnøy	5	7	9	13	-	-	-	-	5	7	9	13	22
Vefsn	3	-	3	-	-	-	-	-	3	-	3	-	3
Mo	2	-	4	-	-	-	-	-	2	-	4	-	4
Fauske	5	1	5	1	-	-	-	-	5	1	5	1	6
Saltdalen	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Ibbestad	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Harstad	27	3	352	37	-	-	-	-	27	3	352	37	389
Vardo	40	4	179	157	41	4	232	21	81	8	411	178	580
Karasjok	2	-	5	-	-	-	-	-	2	-	5	-	5
Tanen	2	-	9	-	-	-	-	-	2	-	9	-	9
Polmak	4	-	4	-	-	-	-	-	4	-	4	-	4
Tilsammen	711	49	4 588	417	286	7	1 074	24	997	56	5 662	441	6 103

Tabel 21. ¹⁾ Indtægter og udgifter ved smaafængslerne i 1913—1914.		Indtægter.	Utgifter.
		Kr.	Kr.
Akershus	amt	1 265,80	3 865,87
Hedemarkens	«	-	6 182,83
Kristians	«	44,27	3 910,70
Bratsberg	«	-	3 840,99
Nedenes	«	92,40	2 042,10
Lister og Mandals	«	48,00	730,24
Stavanger	«	60,81	3 290,95
Nordre Bergenhus	«	-	227,00
Søndre Trondhjems	«	-	825,50
Nordre Trondhjems	«	-	1 752,91
Nordlands	«	-	586,20
Tromsø	«	-	1 465,60
Finmarkens	«	-	3 595,73
	Tilsammen	1 511,28	32 316,62

Tabel 22. Tvangsarbejdshusene.		Der kunde opta omkring:	Deri optoges:
1. Kristiania tvangs- arbejdsanstalt.	For mænd.	250 tvangs- arbejdere.	Mænd fra hele riket, dom- fældt efter løsgjængerloven, samt mænd som skulde indsættes efter straffelovens § 39.
2. Arbejdshuset for Kvinder. (I Kristiania).	For kvinder.	100 tvangs- arbejdersker.	Kvinder fra hele riket, dom- fældt efter løsgjængerloven, samt kvinder som skulde indsættes efter straffelovens § 39.
Fra 21 mars 1914 desuten:			
3. Trondhjems tvangsarbejds- hus.	For mænd.		Mænd som besluttedes over- ført hertil fra Kristiania tvangs- arbejdsanstalt.

¹⁾ Tabellen er tat ind efter Revisionsdepartementets opgave for 1913—1914.

Tabel 23. Antal tvangsarbeidere.		Kristiania tvangs- arbeids- anstalt.	Trond- hjems tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Hensittende 1 juli 1913		1) 188	-	188	74
Tilgang:					
Indsat efter løsgjængerloven					
a) I henhold til dom					
1. personer løslatt paa prøve		-	-	-	-
2. andre		135	-	135	62
b) Ellers gjenindsat efter løsladelse paa prøve		30	-	30	20
Indsat efter straffelovens § 39.		3	-	3	-
Kommet tilbake fra sykehus eller sindssykeasyl		32	-	32	11
Gjenindsat efter rømning		8	-	8	-
Gjenindsat efter at være forsøksvis anbragt utenfor anstalten (indsat efter strfl. § 39)		2	-	2	-
Overført fra andet tvangsarbeidshus		-	18	18	-
Samlet tilgang		210	18	228	93
Ialt tvangsarbeidere i aaret		398	18	416	167
Avgang:					
Løslatt paa prøve		61	-	61	42
Løslatt efter endt tvangsarbeide		67	-	67	13
Overført til sykehus eller sindssykeasyl		40	-	40	16
Forsøksvis anbragt utenfor anstalten (indsat efter straffelovens § 39)		2	-	2	-
Rømt		6	-	6	-
Overført til andet tvangsarbeidshus		18	-	18	-
Samlet avgang		194	-	194	71
Antal tvangsarbeidere 30 juni 1914		204	-	222	96
Indkommet i juli 1913		19	-	19	7
— i august —		11	-	11	6
— i september —		8	-	8	5
— i oktober —		15	-	15	11
— i november —		23	-	23	5
— i december —		23	-	23	9
— i januar 1914		22	-	22	6
— i februar —		15	-	15	9
— i mars —		24	18	42	10
— i april —		15	-	15	12
— i mai —		15	-	15	4
— i juni —		20	-	20	9

1) I aarboken 1913 er antallet 30 juni 1913 ved en feiltagelse opført med 191.

Tabel 23 (forts.).				Kristiania tvangs- arbeids- anstalt.	Trond- hjems tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Utgaat	i juli	1913	11	-	11	3
—	i august	—	19	-	19	4
—	i september	—	9	-	9	8
—	i oktober	—	16	-	16	4
—	i november	—	15	-	15	6
—	i december	—	15	-	15	5
—	i januar	1914	15	-	15	5
—	i februar	—	11	-	11	3
—	i mars	—	38	-	38	8
—	i april	—	17	-	17	14
—	i mai	—	13	-	13	8
—	i juni	—	15	-	15	3
Antal tvangsarbeidere:							
1 juli	1913	om morgenen	. .	188	-	188	74
1 august	—	—	. .	196	-	196	78
1 september	—	—	. .	188	-	188	80
1 oktober	—	—	. .	187	-	187	77
1 november	—	—	. .	186	-	186	84
1 december	—	—	. .	194	-	194	83
1 januar	1914	—	. .	202	-	202	87
1 februar	—	—	. .	209	-	209	88
1 mars	—	—	. .	213	-	213	94
1 april	—	—	. .	199	18	217	96
1 mai	—	—	. .	197	18	215	94
1 juni	—	—	. .	199	18	217	90

Tabel 24.			Kristiania tvangs- arbeids- anstalt.	Arbeidshuset for Kvinder.
De efter dom indkomne tvangsarbeideres forseelser.				
Løsgjængerlovens	§ 2	2	-
—	§§ 2 og 17	1	-
—	§ 4, 1ste led	17	38
—	§ 4, 1ste led og § 16	6	1
—	§ 4, 2det led	5	-
—	§ 4, 2det led og § 16	1	-
—	§§ 5, 16 og 17	1	-
—	§ 16	64	22
—	§§ 16 og 17	8	1
—	§§ 16 og 19	5	-
—	§ 17	3	-
—	§§ 17 og 19	1	-
—	§ 19	21	-
Straffelovens § 39		3	-
Ialt			138	62

Tabel 25. De efter dom indkomne tvangsarbeideres tvangsarbeidstid.	Kristiania tvangs- arbeids- anstalt.	Arbeidshuset for Kvinder.
Tvangsarbeide i 6 mdr.	-	1
— i 12 «	1	-
— i 18 «	89	17
— i 2 aar	3	11
— i 3 —	39	31
— i 4 —	1	1
— i 5 —	1	-
— i 6 —	1	1
— paa ubestemt tid	3	-
Ialt	138	62

Tabel 26. De efter dom indkomne tvangsarbeideres alder.	Kristiania tvangs- arbeids- anstalt.	Arbeidshuset for Kvinder.
18—20 aar.	8	4
21—24 «	10	11
25—29 «	16	18
30—39 «	48	21
40—49 «	37	4
50—59 «	12	4
60—69 «	7	-
Ialt	138	62

Tabel 27. De efter dom indkomne tvangsarbeideres egteskabelige stilling.	Kristiania tvangs- arbeids- anstalt.	Arbeidshuset for Kvinder.
Ugifte	80	41
Gifte som hadde barn	33	4
Gifte uten barn	4	11
Enkemænd eller enker som hadde barn	7	2
Enkemænd eller enker uten barn	1	2
Fraskilte som hadde barn	8	-
Fraskilte uten barn	5	2
Ialt	138	62

Tabel 28. De efter dom indkomne tvangsarbeideres fødeland.		Kristiania tvangs- arbeids- anstalt.	Arbeidshuset for Kvinder.
Norge		134	60
derav av kvænsk herkomst		-	-
— « lappisk —		-	-
— « blandet —		-	-
Sverige		3	2
Finland		-	-
Andre land		1	-
	Ialt	138	62

Tabel 29. De efter dom indkomne tvangsarbeideres bosted.		Kristiania tvangs- arbeids- anstalt.	Arbeidshuset for Kvinder.
I. Kjøpstæder og ladesteder.			
Fredrikshald		2	1
Fredrikstad		1	-
Sarpsborg		1	-
Kristiania		51	42
Hamar		1	-
Drammen		2	-
Horten		1	-
Sandefjord		1	-
Skien		7	-
Kragerø		2	-
Arendal		3	-
Kristiansand		2	1
Mandal		4	-
Stavanger		3	4
Sandnes		1	-
Kopervik		1	-
Haugesund		3	-
Bergen		8	5
Aalesund		3	-
Molde		1	-
Kristiansund		3	-
Trondhjem		5	8
Bodø		-	1
Vardø		3	-
	Byerne ialt	109	62
II. Landdistrikter.			
Smaalenenes amt		3	-
Jarlsberg og Larviks amt		1	-
Nedenes amt		1	-
Stavanger amt		1	-
Søndre Bergenhus amt		2	-
Søndre Trondhjems amt		1	-
	Landdistrikterne ialt	9	-
	Hele riket	118	62
III. Sverige		-	-
IV. Finland		-	-
V. Andre land		-	-
VI. Ikke oplyst		20	-
	Ialt	138	62

Tabel 30. Kriminalasylets indtægter og udgifter i 1913—1914.	Kr.
<i>A. Indtægter.</i>	
Kurpenger og godtgjørelse for klær til de syke	14 045,85
Arbejdsdriften	4 724,80
Forskjellige indtægter	112,45
Tilsammen	18 883,10
<i>B. Utgifter.</i>	
Lønninger	16 040,50
Leiehjælp	786,48
Kost	7 719,62
Klær	991,47
Lys	350,00
Brænde	1 892,80
Renhold	1 280,90
Inventar	967,89
Bygningerne	1 002,98
Arbejdsdriften, materialer, redskaper, arbeidspenger	7 615,45
Forskjellige utgifter	987,65
Tilsammen	34 635,74
Tilskud av statskassen	15 752,64

Tabel 31. Fængselselskaberne 1913.

	Antal medlemmer.		Beholdning ved aarets begyndelse.	Indtægt.						Utgift.				Beholdning ved aarets slutning.
	Livsvarige.	Aarlig betalende.		Bidrag av statskassen.	Bidrag fra landsfængslerne ¹⁾	Gaver og medlemsbidrag.	Renter.	Forskjellige indtægter.	Samlet indtægt.	Understøttelser.	Administration.	Forskjellige udgifter.	Samlet udgift.	
			Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Foreningen til forsorg og beskyttelse av de fra Kristiania strafarbeidsanstalter løslatte forbrydere.	17	42	5 185,29	1 700,00	2 952,00	222,00	203,01	424,37	5 501,38	5 967,53	336,00	423,50	6 727,03	3 959,64
Kristiania fængselselskap	12	223	²⁾ 10 292,30	100,00	-	430,00	382,55	-	912,55	3 250,00	-	93,40	3 343,40	²⁾ 7 861,45
Fredrikstad do.	3	37	1 534,11	200,00	-	274,00	46,85	-	520,85	487,85	127,40	-	615,25	1 439,71
Smaalenenes amts do.	7	40	2 787,88	50,00	-	76,00	139,97	-	265,97	64,00	50,00	31,50	145,53	2 908,32
Hamar distrikts do.	3	36	2 453,43	-	-	39,00	116,18	-	155,18	80,00	15,00	18,95	113,95	2 494,66
Larviks do.	-	ca. 60	2 220,33	50,00	-	76,00	92,12	-	218,12	2,00	-	23,25	25,25	2 422,20
Stavanger do.	7	46	1 517,39	400,00	-	415,93	72,86	-	888,79	409,00	50,00	6,96	465,96	1 940,22
Bergens do.	18	88	³⁾ 11 696,53	600,00	-	993,00	568,32	15,00	2 176,32	953,24	200,00	43,30	1 196,57	³⁾ 12 676,31
Trondhjems do. ⁴⁾	23	137	⁵⁾ 26 828,55	800,00	788,00	322,00	1 318,35	662,09	3 890,44	2 829,16	403,80	280,45	3 513,41	⁵⁾ 27 205,58
Tromsø amts do.	5	ca. 100	677,51	150,00	-	400,00	30,25	-	580,25	32,60	18,70	5,25	56,55	1 201,21

¹⁾ Kr. 8,00 for hver løslatt fange, jfr. res. 24de juli 1858.

²⁾ Heri er medregnet selskapets fond, kr. 1 300,00.

³⁾ I beløpet er indbefattet en pantobligation paa kr. 10 000,00 som er selskapets grundfond.

⁴⁾ Gjælder budgetaaret 1 juli 1913—30 juni 1914.

⁵⁾ I beløpet er indbefattet 2 pantobligationer paa tilsammen kr. 25 600,00.

Trykt 1916 :

- Nr. 59. Kriminalstatistik 1911 og 1912. (*Justice criminelle.*)
 — 60. Norges bergverksdrift 1914. (*Mines et usines.*)
 — 61. Fængselsstyrelsens aarbok 1911. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1911.*)
 — 62. Private aktiebanker 1914. (*Banques privées par actions.*)
 — 63. Alkoholstatistik. III. Drukkenskapsarrestationer 1896—1912. (*Statistique des boissons alcooliques. III. Arrestations par suite d'ivresse.*)
 — 64. Kreaturholdet 30 september 1914 og 1915. (*Bétail, le 30 septembre 1914 et 1915.*)
 — 65. Stortingsvalget 1915. (*Élections en 1915 pour le «Storting».*)
 — 66. Folkemængdens bevægelse 1913. (*Mouvement de la population.*)
 — 67. Skolevæsenets tilstand 1912. (*Instruction publique.*)
 — 68. Norges telegrafvæsen 1914/15. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
 — 69. Fattigvæsenet 1913 og 1914. (*Assistance publique.*)
 — 70. Norges handel 1914. (*Commerce.*)
 — 71. Veterinærvæsenet og kjøtkontrollen 1914. (*Service vétérinaire et l'Inspection de la viande.*)
 — 72. Den Norske Arbeiderbruk- og Boligbank. (*La Banque Norvégienne des Propriétés Agricoles et Habitations Ouvrières.*)
 — 73. De offentlige jernbaner 1914/15. (*Chemins de fer publics.*)
 — 74. Norges fiskerier 1914. (*Grandes pêches maritimes.*)
 — 75. Fængselsstyrelsens aarbok 1912. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1912.*)
 — 76. Norges skibsfart 1913. (*Navigation.*)
 — 77. Folketællingen 1 december 1910. Hovedoversigt. (*Recensement du 1er décembre 1910. Aperçu général.*)
 — 78. Drukkenskapsforseelser 1913—1915. (*Délits d'ivresse.*)
 — 79. Ulykkesforsikringen 1913. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
 — 80. Norges kommunale finanser 1912. (*Finances des communes.*)
 — 81. Norges postvæsen 1915. (*Statistique postale.*)
 — 82. Skolevæsenets tilstand 1913. (*Instruction publique.*)
 — 83. Folkemængdens bevægelse 1914. (*Mouvement de la population.*)
 — 84. Skiftevæsenet samt overformyndelserne 1913 og 1914. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)
 — 85. Sindssykeasylenes virksomhet 1914. (*Hospices d'aliénés.*)
 — 86. Private aktiebanker 1915. (*Banques privées par actions.*)
 — 87. Industristatistik 1914. (*Statistique industrielle.*)
 — 88. Fiskerforsikringen 1915. (*Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
 — 89. Forsikringsselskaper 1914. (*Sociétés d'assurances.*)
 — 90. Norges skibsfart 1914. (*Navigation.*)

Trykt 1917 :

- Nr. 91. Norges sparebanker 1915. (*Caisses d'épargne.*)
 — 92. Kreaturholdet 30 september 1916. (*Bétail, le 30 septembre 1916.*)
 — 93. Arbejdslønninger 1915. (*Gages annuels des domestiques et salaires des ouvriers.*)
 — 94. Sundhetstilstanden og Medicinalforholdene 1914. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
 — 95. Norges bergverksdrift 1915. (*Mines et usines.*)
 — 96. Veterinærvæsenet og Kjøtkontrollen 1915. (*Le service vétérinaire et l'inspection de la viande.*)
 — 97. Norges handel 1915. (*Commerce.*)
 — 98. Fængselsstyrelsens aarbok 1913. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1913.*)

Trykt 1917 (forts. suite):

- Nr. 99. Forsømte og forbryderske barn i Norge. (*Enfants moralement abandonnés et enfants criminels en Norvège.*)
- 100. Norges kommunale finanser 1913/14. (*Finances des communes.*)
- 101. De offentlige jernbaner 1915/16. (*Chemins de fer publics.*)
- 102. Norges telegrafvæsen 1915/16. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 103. Norges skibsfart 1915. (*Navigation.*)
- 104. Jordbruk og fædrift 1911—15. (*Agriculture et élevage du bétail.*)
- 105. Dyrtidens virkninger paa levevilkårene. 1ste del. (*Effets de la cherté des vivres sur les conditions d'existence. 1ère partie.*)
- 106. Forsikringsselskaper 1915. (*Sociétés d'assurances.*)
- 107. Ulykkesforsikringen 1914. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 108. De spedalske i Norge 1911—1915. (*Rapport sur les lépreux en Norvège pour les années 1911—1915.*)
- 109. Sindssykeasylenes virksomhet 1915. (*Hospices d'aliénés.*)
- 110. Kommunevalgene 1916. (*Élections en 1916 pour les conseils communaux et municipaux.*)
- 111. Folkemængdens bevægelse 1915. (*Mouvement de la population.*)
- 112. Norges Postvæsen 1916. (*Statistique postale.*)
- 113. Kriminalstatistik 1913 og 1914. (*Justice criminelle.*)
- 114. Skiftevæsenet samt overformynderiene 1915. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)
- 115. Norges fiskerier 1915. (*Grandes pêches maritimes pendant l'année 1915.*)
- 116. Private aktiebanker 1916. (*Banques privées par actions.*)
- 117. Fængselsstyrelsens aarbok 1914. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1914.*)

Det Statistiske Centralbyrå har desuten bl. a. utgitt følgende verker:

- Statistisk Aarbok for kongeriket Norge. Senest utkommet: 36te aargang, 1916. Kristiania 1917. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
- Meddelelser fra det Statistiske Centralbyrå. Senest utkommet: 34te bind 1916. Kristiania 1917. (*Journal du Bureau Central de Statistique.*)
- Maanedsopgaver over vareomsætningen med utlandet 1916. Fjerde bind. Kristiania 1917. (*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1916. Quatrième année.*)
- Norges civile, geistlige og judicielle inndeling 1ste oktober 1917. Kristiania 1917. (*Les divisions civiles, ecclésiastiques et judiciaires du royaume de Norvège le 1er octobre 1917.*)
- Fortegnelse over Norges Officielle Statistik m. v. 1828—31 december 1910. Kristiania 1889 og 1913. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)
- Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. (*Résumé rétrospectif 1914.*)

Samtlige verker er tilsalg hos H. Aschehoug & Co., Kristiania.

28 november 1917.